B103/c/23/1

National Library of Canada
Collection Development Branch,
395 Wellington Str. Order sect
Ottawa, Ont. K1A 0N4
DEC 1984

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 47 (1812) 1984 | NELJAPÄEVAL, 22. NOVEMBRIL — THURSDAY, NOVEMBER 22 | XXXV aastakäik

TARTU INSTITUUT
310 BLOOR ST. WEST
TORONTO, M5S 1W4
Sissekäik: Madison Avenue — Spadina jaam

TARTU ÜLIKOOLI 65. AASTAPÄEVA AKTUS

pühapäeval, 2. detsembril kell 15.00

Teema: Uku Masing — 75-aastane teoloog ja luuletaja
Urve Karuks: Teise maailma väraval — „Ebatavaliseks nihkunud mina" Uku Masingu luules.
Vello Salo: Uku Masingu rahvusvaheline staatus.
Lisaks: Uku Masingu luulet lugedes ja lauldes. Tööde näitus.
Kohv ja jutlemine ● Kõik on kutsutud

TARTU INSTITUUT

Põgenike aastane tütar Kaisa „poliitvang" Tallinnas

STOKHOLM — „Expressen" nimetab Leila Milleri ja Valdo Randpere tütart Kaisat, kes jäi vanaema hoole alla, aasta vanaks vangiks N. Liidus. Ajalehe reporterid külastas vanaema Hilja Uusküla, kes juba neli korda KGB poolt ülekuulatud ja kardab töökoha kaotust.

Ajalehe reporterid viibisid Eestis tavaliste turistidena ja jalutamisel linnas otsisid hilisõhtul üles Narva maanteel hoone nr. 9 tagahoovis korteri nr. 19, kus Kaisa elab oma vanaema Hilja Uuskülaga ja tema mehe Oskar Arakasega.

Nad läksid sinna pärast kella 21, kuna vanaema varem ei jõua töölt koju. Nüüd oli aga 53-aastane punakate juustega Hilja Uusküla juba koju tulnud ja võttis külalised vastu, kes lapsele olid ka kingitusi kaasa toonud. Kaisa ise osutub pisikeseks blondiks ja sarmikaks tüdrukuks, kes ettevaatlikult hoiab ennast vanaema taha. Vanaema jutustab, et laps iga kord, kui uksekell heliseb, hüüab ootavalt: „Ema tuleb, ema tuleb". Aga ei tule. Kaisa on liiga väike mõistmaks, mis lahti on tema ümber.

Vanaema jutustab Expressenile, et teda on neljal korral töölt lihaärist erariides julgeolekupolitseinike poolt ülekuulamisele viidud, viimati vaid nädal tagasi. Talle on selle juures alguses öeldud, et Valdo on Stokholmis surma sanud. Kui Hilja Uusküla vastas, et see pole tõsi, öeldud talle, et „ta sureb igal juhul varsti" . . .

— Ma ei saa seda teisiti võtta kui mõrvaähvardust, on Hilja Uusküla ütelnud reporterile. Ülekuulamisruumis oli ta istuma pandud kahe tugeva prozhektori alla, mis suunati talle otse näkku. „Kui sa liigutad, siis läheb sul halvasti", ütelnud ülekuulajad ja jätnud ta üksinda neljaks tunniks.

Ma arvasin, et lähen hulluks. Ma otse ujusin higis, jutustab ta oma „valguseproovist" julgeolekumeeste juures, kes ähvardanud teda ka küüditamisega. Töökohal liikuvat juba kuuldus, et teda sunnitakse varsti töölt lahkuma.

Koju tuleb külastuse ajal ka vanaema mees, 57-aastane Oskar Arakas, kes töötab vabrikus ja keda julgeolekuvõimud ei ole puudutanud. Telefonikõnesid nendele Rootsi ei anta, mõnikord on aga Leila ja Valdo kõned Rootsist läbi tulnud, aga siis on ilmne, et neid kõnesid kuulatakse.

Väike Kaisa vanaema Hilja süles poseerimas Expresseni fotograafile.

„Mõrvatu" tuli tv-kaamerate ette

KAIRO — Endine Liibüa peaminister, kelle mõrvamine ebaõnnetus, kutsus üles rahvusvaheliseks aktsiooniks kol. Moammar Khadafy vastu, kes „on süüdi suurematest kuritegudes kui natsi sõjaroimarid." Abdel Hamid El-Bakouh'i, kelle kohta Liibüa mõni päev varem teatas, et ta mõrvati Egiptusesse saadetud „hukkamikomando" poolt, tuli tv-kaamerate ette elusana ja tõotas jätkata võitlust Khadafy vastu.

Egiptuse vastuluure avastas vandenõu varakult, ja kui Liibüa agendid otsisid mõrvarit, värbasid nad Egiptuse politseiagendid. Tehti võltsitud fotod „mõrvatud" ohvrist ja saadeti need Khadaffy'le. Kui Liibüa oli mõrvamisest teatanud, tuli „surnu" välja ja kogu lugu paljastati. Neli isikut vahistati ja need tunnistasid, et Khadafy nimekirjas on mitu riigijuhti, keda kavatsetakse mõrvata.

Baby Fae suri

LOMA LINDA, Kalif. — Tuhanded võtsid osa Baby Fae matusest. Baby Fae, kelle õiget nime pole avaldatud, sai siiritamise teel väikese ahvi südame ja elas sellega 21 päeva. Kuigi oli lootusi, ei võtnud keha immuunsuse süsteem võõrat kehaosa vastu ja surm järgnes neerude ja südamerikkele. Loomade organite transplanteerimine inimestele on põhjustanud eriarvamusi.

„Watergate" afäär Saksamaal

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Saksamaal on viimastel kuudel palju tolmu keerutanud niinimetatud Flickafäär, millesse on segatud rida nimekaid poliitikuid. Nendest astus mõni aeg omalt kohalt tagasi nimetatud afääri tõttu Lätist pärtitolev majandusminister krahv Otto Lambsdorff. Nüüd oktoobri 25. oli sunnitud samadel põhjustel oma kohalt lahkuma ametikõrguselt teine mees Liiduvabariigis, Liidupäeva president dr. Rainer Barzel.

Flicki hiigelkontsern 43.000-nde töölisega on viimase kümne aasta jooksul „määrinud" tipppoliitikuid kõigist parteidest, välja arvatud rohelised, 25 miljoni margaga öeldavasti parteitöö toetamiseks. Vastutesuna ta sai soodustusi tulumaksu osas seltse andmete kohaselt 900 miljoni marga ulatuses. Eriti palju on saanud uniooniparteid toetust sellelt kontsernilt. Viimaste teadete kohaselt on Flick määrinud ka uniooniparteid Austrias.

Flickkontsern omab rea mitmesuguseid tööstusi, kuid toodetakse ajalehe- ja kirjapaherit, pabertaskurätte, Leopardtanke, vedureid, ahjusid, küttekehi, soojusepumpe jne. Lisaks kuulub Flickile veel kindlustusselts Gerling ning ta on aktsiatega osanik Mercedes Benzi juures kui ka USA keemiagigant Grace juures. Kontserni aastane läbikäik on 100 miljardit marka, puhastulu aastas 100 miljonit.

Kahe kohalt lahkunud tipppoliitiku tagasiastumist peetakse jäämäe tipuks. Järgnevalt juurdlused võivad

(Järg lhk. 3)

KLENK-VETS JA KLENKLASED
TOETAGE OSAVÕTUGA
XXVI KLENK'I SÕPRUSPÄEVI
22.–25. NOV., 1984. a.
SHERATON UNIVERSITY INN'is
3200 BROADWALK, ANN ARBOR, MICHIGAN 48104
TEL: (313) 996-0600
KLENK'I INFO.: REET MARIPUU,
(313) 663-0238(ÕHTUL)

KUNSTI, KIRJANDUSE JA EHETE NÄITUS
JÕULULAAT KLENK'i KAMBRIS

UUDISTEOSTEST . . .
- IVAR IVASK - OKLAHOMA OCTOBER (1984)
  SELECTED POEMS (1958-1984) OKLAHOMA
  DRAWINGS (1981-1983)
- EESTI VABADUSRISTI KAVALERID (1984)
  (1935, VÄLJA-ANDE KORDUSTRÜKK) ROOTSI
- EINAR SANDEN - VÕLLAMÄE KAVALKAAD (1984)
  144 TSENSEERIMATA OLUKIRJELDUST INGISMAA
  KOOS AARNE VAHTRA NELJA TOSINA PILAPILDIGA

RARITEETIDEST . . .
- DR. J.F. ULBRECT - INIMENE JA TEMA SUGU (1892)
- M. KAARMA - A. VOOLMAA•EESTI RAHVARÕIVAD (1982)
  INGLISE, EESTI J.T. KEELTES, 460 LK.
- E. PIHLAK, ED - EESTI MAAL - ESTONIAN PAINTING
  ÜLE 200 REPRODUKTSIOONI 15. SAJ. KUNI 1980.a.
  VÄRVITRÜKIS 115, KUNSTNIKULT (1982)
- LOU GOBLE - THE KALEVIDE (1982)

MUINAS, MOODSATE VÕI TEIE KAVANDATUD
EHETE TELLIMISED TÄIDETAKSE PÜHADEKS!
KIRJUTAGE VÕI HELISTAGE (24 TUNDI)

ANSIB ASSOCIATES Ethnic Resources Exchange
P.O. Box 25760 Chicago, Illinois 60625, U.S.A.
(312) 761-3964

TORONTO EESTI MEESKOORI
AASTAVAHETUSE BALL
esmaspäeval, 31. dets. 1984. a. INN ON THE PARK hotellis ● Peter Snits'i tantsuorkester — Meeskoori topeltkvartett ● Laudade tellimised: Rein Holsmer 751-4199 ja Georg Lootus 493-6406

A/S EESTI MAJA TORONTOS
UUEAASTA-VASTUVÕTU BALL
31. detsembril 1984 kell 7.00 õ.
Tantsuks V. GUSTAVSONI ORKESTER ● ÕHTUSÖÖK VEINIGA ● BAAR
EESKAVA — A. RAUDSEPP
Pääsmete müük Eesti Maja büroos igal neljapäeval kella 6.00–8.00 õ.
või telefoni teel 757-7763 ehk 461-7963

T. E. AIANDUSKLUBI
Neljapäeval, 29. nov. 1984
kell 7.30 õ. Eesti Majas
LOENG
LINDA SEPP teemal:
„LÕIKELILLEDE KASUTAMINE JA JÕULULILLEDE EEST HOOLITSEMINE"
Kõik teretulnud.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Pühap., 2. dets. kell 4.00 p.l.
ADVENT-KONTSERT
pühapäeval, 2. dets. kell 16.00
T.E.B.K. koorid Ch. Kipper'i juhatusel.
Peeter Hanslep — bariton ● J. Viinalassi keelpilli kvartett
SISSEPÄÄS TASUTA ● KIRIKUKORJANDUS

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS
JÕULULAAT
pühapäeval, 2. dets. kell 12.00 päeval Eesti Maja suures saalis ● Rikkalik einelaud ja käsitööde müügilaud.
LOTERII ● KÕIK TERETULNUD

PÄRASTLÕUNA — VÄLISMISSIONILE
EESTI BAPTISTI KIRIKUS, 883 Broadview Ave. laupäeval, 24. nov. s.a. algusega kell 1 p.l.
Mitmesuguste käsitööde, kootud esemete, küpsetiste jm. müük. Päeva tulu läheb Eesti misjonäride kaudu pakkide saatmiseks VAESLASTEKODUDELE ja VAESTELE: Argentiinas, Paraguays, Brasiilias, Aafrikas, Põhja-Kanadas j.m.
PALUME TEIE LAHKET OSAVÕTTU JA KAASABI
korraldatava pärastlõuna heaks kordaminekuks.
Valguspildid misjonimailt ● Kohv

KUNSTNIK
Arville Puströmi KUNSTINÄITUS
EESTI MAJA NÄITUSESAALIS
reedel, 23. nov. kell 2.00–9.00 p.l., laupäeval, 24. nov. kell 10.00–9.00 p.l., pühapäeval, 25. nov. kell 12.00–8.00 p.l.

UUENDAGE „MEIE ELU" TELLIMINE UUEKS AASTAKS.

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House,958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J.,USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp. kl. 9 hm.—5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 hm.—8 õ., laup. kl. 9 hm.—1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $5.50, tekstis $5.00, kuulutuste küljel $4.75.

Trudeau peab poliitikal silma peal

Liberaalidejärgne Kanada ei pärinud võimuvahetuse tulemusel ainult tohutu võlakoorma, vaid ka Pierre Elliot Trudeau, endise kauaaegse peaministri, nüüd väliselt poliitilises eraelus. Kumb neist on Kanada tuleviku heaolule ohtlikum, seda näitab ainult tulevik.

Peaminister Mulroney peab mõlemat koormat kandma ja seda väga suure ettevaatusega. Majandusliku Kanada ja universaalsete sotsiaalkindlustuste ümberkujundamiga võimalikud tagasilöögid võivad konservatiivide absoluutse enamuse parlamendis järgmiste valimiste käigus nelja, viie aasta pärast muuta uuesti vähemuseks. Tagaplaanil istub P.E. Trudeau, kes ei tule Mulroneyle andma head nõu, nagu praegune peaminister on küsinud, vaid teeb oma parima, et Mulroney't kukutada. Trudeau ei kritiseeri veel, vaid võimaldab oma sõnade järgi konservatiividel mesinädalaid pidada.

Kuid delikaatsem on liberaalide liidri John Turneri positsioon. Ta kaotas hiilgavalt valimised. Ta on kaugel sõprusest Trudeauga ja tema aktiivsematest kaastöölistest valitsuses. Ta ei julge otseselt arvustada Trudeau liberaalide laiutamispoliitikat. Kuid ta peab ometi koostama liberaalidele uut aktsiooniplaani, et oma erakonda üles ehitada ja uuteks valimisteks lähedaselt endise hiilguse juurde tagasi viia. Ta ei tea, kunas kerkib uuesti Trudeau oma aktivistidega, et Turnerile jalg ette panna vähimagi kriitika juures.

Juba nüüd ütleb Trudeau: „Ma võinuks valimised võita". Endakaitses olev Turner ütles: „Ma pärisin liberaalide partei, mille aktsioonipoliitika valimisteks oli ettevalmistamata, puudus strateegia ja inimesed, et valimistele minna". Trudeau reageeris sellele seisukohale: „Kui keegi tahab argumenteerida minuga, siis see on see viis, kuidas provotseerida mind tagasi poliitikasse. Ma ei taha kommenteerida, kuid ma teen seda, kui mind kavatsetakse süüdistada."

Siit paistab, et Trudeau hoiab endale poliitilised uksed lahti ja Turner ning Mulroney peavad oma teise silma lahti hoidma Trudeau suunas. Konservatiivide võimule tulekuga laguneb mõnigi Trudeau ideoloogilisest ideest, millega taotleti nivelleerida kapitali jõukate käest mittejõukate suunas. Kuigi tulemuseks oli majanduslikus käibes oleva kapitali raskused ja vähem rikkad või vaesed jäid oma pooliku muna juurde endiselt. Kapital paigutati selle asemel suurkompaniide kokkuostmisele ja raskepalgalised juhikohad said omale juhtivad liberaalid. Nüüd peab konservatiivide valitsus seda ülesehitust lammutama ja kompaniid uuesti juhtima erakapitali kätte.

Universaalne hoolekanne, laste abirahad, pensionid, tööpuuduse hoolekanne, arstiabi jne. kurnasid riigi eelarvelisi fonde sel määral, et konservatiivide valitsus on sunnitud nüüd revisjone tegema. Tavalist kodanikku võivad need revisjonid siit-sealt pigistama hakata ja eriti tulumaksude tõustes kerkib uus opositsioon. Võib oletada, et siis hakkab ehk ka Trudeau hääl kõvemini kostma. Sest Trudeau oli küll defitsiitne majandusmees, kuid ometi kangekaelne ideoloog.

Praegune peaminister Mulroney peab harrastama äärmist ettevaatust mitte ainult Trudeau poliitilise pärandi ümberkujundamisel, vaid ka läbikäimises endise peaministriga, kellelt Mulroney on juba küsinud välispoliitilist nõu. Mulroney peab töötama tihedas kontaktis oma impulsiivse välisministri Joe Clarkiga, kes oma impulsside tõttu on varem demonstreerinud eksisamme. Peaminister peab harrastama tihedat konsultatsiooni ka oma aruka finantsministri Michael Wilson'iga, et mitte joosta valijaskonnas eelmise valitsuse poolt ehitatud karidele.

John Turner peab iseendaga hakkama saama, kuigi see ei ole talkerge. Mulroneyl oma suure enamuse juures parlamendis ei ole ühtegi vabandust, et tema asjad ei võiks ettevaatlikult ja hästi areneda, kui ta oskab ka opositsioonil õigel ajal silma peal pidada.

V.

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII

Nüüd saadaval uued Euroopa stiilis thermoaknad, kolmes värvis, kahe- ja kolmekordse klaasiga.
Tasuta hindamine.
Helistage päeval töökoda tel. 832-2238. Kodus 769-0932.

OSSO INVESTMENTS INC.,
10335 Keele St., Maple, Ontario L0J 1E0

Müüa KRUNTE

Barrie rajoonis — Simcoe järve kaldal.
Suurus á 200 jalga x 440 jalga.
Hind á $35.000 ● Tel. 486-0257

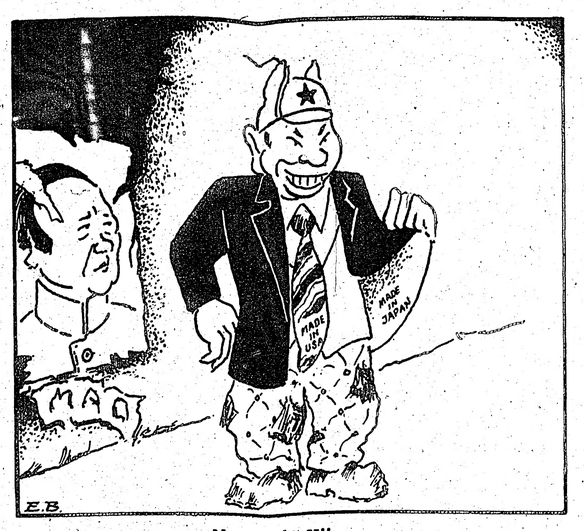

„New Look" Hiinas

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Veel debatist eesti keele ja eestluse üle

„Meie Elu" on oma 8. novembri numbriga suure edusammu teinud noorema ja vanema generatsiooni vahel arusaamatuste tekitamisel. Jutt on EKN koosoleku raames toimunud debatist — „Mis suunas eestlus? Eesti keel ja eestluse tulevik."

„V" kirjutab juhtkirjas „Eestlane ilma eesti keeleta," et „Esto America" tahab elimineerida emakeele ja asendada inglise keelega. Kui mitu korda peab ajakirjandusele selgitama, et „Esto America" põhimõte on hoida Eesti huvides neid, kes on eemale jäänud ja neid, kes ei oska emakeelt lugeda? (Võib siin ka nimetada, et „Esto America" on palunud rohkem eestikeelset materjali, mida aga senini pole saabunud.) „V" küsib veel, kas on „Esto America" poliitiline tagamõte? Muidugi on! Ja kui „V" võtaks vaevaks mõningat „Esto America" numbrit lugeda, siis teaks ta ka milline see on.

Toimetuse seisukoht on muidugi iga lehe oma asi aga „-m", oma reporidga „Eestluse hoidmiseks vajame uusi ideid ja vahendeid", on süüdi ajakirjanduse vastutustundetuses. Näeme ajalehe esiküljel fotol kui väike oli EKN koosoleku osavõtt. Peaks olema oluline, et ajakirjandus annaks lugejaskonnale edasi täpselt arutelu sisu ja mitte ainult üksikuid mitteolulisi lauseid. Tahaksin paari asja selgitada. Hr. Polli ei öelnud, et „ta on tige nende kaasmaalaste peale, kes on „Esto America" vastu." Ütles hoopis, „olen tige selle lärmi ja protesti pärast, mis on kerkinud „Esto America" vastu." Samas lauses ütles ka, „istun esimest korda debatt laudkonnas, sest et hoolin, mis eestluse ja eesti keelega juhtub."

Edaspidi on hr. Polli't tsiteeritud — „Minu generatsioon eelistab reedeõhtust kokkusaamist sõpradega mõnes kohalikus lokaalis." Välja on jäetud — „Pärema meelega ma saaksin kokku oma eesti sõpradega mõnes eesti lokaalis. New Yorgi eesti majas töötab see hästi; samuti ka lätlastel, Toronto uues läti majas."

Ime küll kui vähe ja missuguseid punkte on valitud 9-minutilisest kõnest edasi andmiseks ja kui palju praktilist ja konkreetset on otsustatud välja jätta.

Olen 15 aastat töötanud kanada „medias", ka ajakirjanikuna. Soovitan, et kui „Meie Elu" ajakirjanikud informatsiooni täpsemalt edasi anda ei suuda, siis peaksid nad end varustama helilindistajaga.

MAIE LIIV

□

1. Hoidume vaielustest. Meie seisukohalt eestikeelne trükisõna on kindlaks vahendiks meie emakeele õppimisel ja harrastamisel. Ingliskeelsel trükisõnal on oma voorusi, kuid mitte eesti keele hoidmisel.

2. „Esto America" poliitiline tagamõte: Juuni/Juuli 1984 väljaandest lhk. 24 loeme muuseas: „kui suudame oma keskorganisatsioonide juhtkondadest kõrvaldada isikud, kes on rohkem huvitatud salajastest komplottidest igasuguste äärmuslikkude gruppidega . . ." ja

„Väärnähete avalikkuse ette toomine meie endi poolt aga ongi esimeseks sammuks selles ülitähtsas puhastusprotsessis . . ."

Sõnad „kõrvaldada" ja „puhastusprotsessis" vihjavad ajakirja poliitilisele tagamõttele ükskõik millises seoses.

3. Helilindistaja ei toimeta veel lehte, kuigi see on olemas. Lehe teevad reporter ja toimetaja, kes eraldavad mitte olulise olulisest, redigeerivad ja parandavad käsikirja trükkimisvalmiks.

TOIMETUS

Vastus Maie Liiv'i lugejakirjale

Maie Liiv'i (M.L.) lugejakirjast on näha, et ta loeb eestikeelset ajalehte. Väga tänuväärne nähe, kuna kõik noored, või nooremapoolsed, ei tee seda.

Ka on mul heameel, kui üks abielupool teise eest välja astub: on ju M.L. „Esto America" informatsiooni järgi tegelikult pr. Polli; s.t. hr. Rein Polli abikaasa.

Vastaksin kõigepealt M.L. kirja viimasele märkusele. „Meie Elu" kaastöölisel „-m" on väike kaasaskantav helilindistaja, mida ta tavaliselt kasutab, kui on eeldada hilisemaid vaidlusi. Helilindistasin EKN koosoleku raames toimunud debati „Mis suunas eestlus? Eesti keel ja eestluse tulevik" algusest lõpuni.

Kordan allpool mõned Rein Polli (R.P.) laused nagu nad helilindile jäänud: „Olen tige sellest lärmist ja protestist, mis on kerkinud „Esto America" vastu. See kõmujutt on peamiselt tulnud vanematelt eestlastelt." Kui need kaks üksteisele järgnevat lauset ei tähenda seda, et R.P. on tige nende kaasmaalaste peale, kes on „Esto America" vastu, siis puudub küll ühel meist arusaamine eesti keelest. Neist kahest lausest võib veel selgesti välja lugeda, et R.P. süüdistas vanemaid eestlasi kõmu levitamises ja lärmi tekitamises, mille jätsin süüdistuse labasuse tõttu rõhutamata.

Jutumärkidesse paneme tavaliselt laused, kui tsiteerime kellegi väljendusi sõna-sõnalt. Ajaleheruum ei võimalda kõiki sõnavõtte 100%-lt osundada. Kõnesoleva debati kirjeldus kujunes niigi pikaks. Valitud lausete kaudu püüame anda pildi sõnavõtu sisust ja suunast.

R.P. sõnavõtt sisaldas kolm olulist mõtet: oma isiku propageerimist, vanema generatsiooni materdamist ja „Esto America" ajakirja kaitsmist/ülistamist.

Generatsioonidevahelist lõhet pole Torontos viimaseil aastail enam leierdatud; teadaolevail andmeil seisab see aga „VEKSA" töökavas.

R.P. enesetutvustamist ma ei tsiteerinud, kuna see puudus teiste laudkonna osaliste juures. R.P. võib seda korrata mõne valimiskampaania eel.

Ühe üksiku ingliskeelse ajakirja õigustamine või ülistamine ei kuulunud otseselt selle debati raamistikku, kuigi sellele kulutati ohtralt aega. Vanema generatsiooni materdamine ja generatsioonidevahelise lõhe õhutamine on aga otseselt seotud eesti keele ja eestluse tulevikuga.

R.P. ütles sõna-sõnalt veel: „Pidevad lahingud vanema ja nooreme generatsiooni vahel on eemaldanud noori meie ühiskonnast. Vaadake ise pealegi, kui vähe noori on siin seltskonnas koos."

Viimase lausega R.P. nentis tõika. Publikus võis tõesti märgata vaid mõnd üksikut noort. Kas oli vanem generatsioon lukustanud enamus noori tuppa või puudus noortel endil huvi nii igavasisulise debati vastu, nagu seda on eesti keel ja eestluse tulevik?

Tsiteerisin R.P. sõnu: „Minu generatsioon eelistab reedeõhtust kokkusaamist sõpradega mõnes kohalikus lokaalis." Kui see on eestluse ideoloogia, siis ei tee vahet, kas lokaal on eestlase või muulase oma — eestlust ei saa ehitada kõrtsiletile. Eelmisel õhtul toimus Toronto Eesti Majas EKN sügispidu viisaka seltskonna ja alkoholi müügiga (!). Seal oli mõni laudkond nooremast generatsioonistki. Kas hr. ja pr. Polli'd olid seal?

Lõpuks kahtlen M.L. lugejakirja esimese lause loogikas. Kes tekitab generatsioonidevahelist arusaamatust?

Kas see, kes raiub põikpäiselt, et noorte ja vanade vahel toimuvad pidevad lahingud; et vanem põlvkond töötab pidevalt vastu noote püüdlusile eestluse edasiviimiseks?

Või see, kes eitab lõhesid generatsioonide vahel, kes kutsub, tihtipeale koguni palub, noori kaasa lööma meie ühiskonnas, ja kes on südamest tänulik, kui mõni üksik noor vastab kutsele? Aitähh nendele!

-m

On eutanaasia õigustatud?

Hiljuti toimunud „Õigus väärikalt surra" mõtteosaliste rahvusvahelisel kongressil Nizzas, nõudis kuulus südame transplanteerimise algataja ja teerajaja dr. Christiaan Barnard, arstidele eutanaasia praktiseerimise õiguse seaduslikku tunnustamist. Dr. Barnard ütles, et eutanaasia on tihti parim arstlik abi ja võimaldab, mida mingi muu ravi ega arstlik tehnoloogia pakkuda ei suuda: haige kannatustele lõppu ning valuta surma. Ta soovitas seadustust, mis haigele õiguse annab kirjaliku avaldusega volitada arsti aidata teda väärikalt surra.

„Õigus valida", „Õigus surra", „Väärikalt surra" on populaarsed slooganid tänapäeval.

„Õigus surra" tähendab lasta haiget rahus surra, ilma et erakorraliste vahendite ja katsetamistega püütaks elu pikendada, kui surm on ilmselt vältimatu. Võib aga ka tähendada, et arst elu lõpule tegelikult kaasa aitab, andes kannatajale anesteesia või narkoosi surmava annuse, kui ägedad valud elu talumatuks teevad.

„Väärikat surma" on veel raskem määratleda. Väärikus kuulub inimloomuse juurde ja võib tähendada ta isiklikku respekti, teadvuslikkust, meelemärkust, mõistuslikkust jne. Haige väärikus on säilitatud, kui haige ise valiku teeb enese ja oma saatuse kohta. Need inimese väärikuse tunnused võivad aga laastava raukuse, haigusepiina ja valu toimes kustuda. Alati mitte jäädavalt. Arst võib küll eeldada teatava ravi mõju ja loodetavat tulemust. Aga vahelgi juhtub, et vaatamata lootusetu prognoosile, ootamatu juhtub või ime sünnib.

Ka haige enese „viimne tahteavaldus"/Living Will/on tihti paratamatult umbmäärane ja annab mitmeti tõlgitseda. Seda võib täidesaata ajal või viisil, millega haige poleks ise nõustunud. Paljud, kes sellise testamendi on teinud, on keeldunud seda tunnustamast, kui aeg saabus, ja nad võimelised olid seda tühistada. Keegi ei suuda ette näha ega otsustada, mida ta teeks, kui üks või teine asi talle juhtuks. Mõnigi kord valu ja kannatus, mis eeldades tundub talumatu, osutub talutavaks, kui see tegelikult juhtub. „Kannatused toodavad kannatlikkuse ja kannatlikkus toodab hea loomuse, ja hea loomus lootuse", ütleb Pühakiri.

Kaastunne kannatajale on õilis tunne, aga ei õigusta eutanaasiat.

Inimelu väärikus ei põhjene ta isikliku elu aupaistusel, vaid faktil, et Jumal on inimese loonud oma näo järele ja Tema määrab inimese saatuse. Kui me seda fakti ignoreerime ja selle psühholoogilise tõkepuu kõrvaldame, muutuvad ka muud pidurid pühkmeteks ja anastaasia kohandamine ja rakendamine ikka laiematele ja laiematele inimkategooriatele saab lubatavaks ja vastuvõetavaks ühiskonnas.

Kristlase ülesanne on surmalävel viibijale toeks olla kaastundes, armastavas hoolitsuses ja kannatlikus meeles. Surmalävel viibija valu võib kontrollida morfiin või methadone, surmaga kaasuvat hingelist rahutust ja piina vaigistab usk Jumalasse ja usaldusosaduse temaga.

Surm on inimlik, mitte teaduslik ilmum. Inimese südamel on oma tunnetusmeel, mille kaemustele ta mõistusmeel ei küüni. Iga päev näeme surmaronge kalmistu poole suundumas, aga me enese „isiklik surm on ettekujutamatu ja südamepõhjas on igaüks oma surematuses veendunud"/Sigmund Freud/.

Surmatunnil on usul selge ja üllatav toime, tihti ka neis, kas usust varem ei hoolinud, ütleb Toronto Grace haigla palliatiivse hoolitsuse osakonna juhataja M. Scott. Paljud, kes haiglasse minnes on täitelehele märkinud „ei kuulu ühekisse kirikusse ega usulahku", hülgavad surmaeel oma ateistlikud argumendid ja valivad Jumala. Usk Jumalasse muudab radikaalselt nende hoiaku surma eel ja surres, nad lahkuvad mitte kui teised, kellel ei ole lootust.

Kristlase lootus ei põhjene mitte „elu pärast elu" fantastilistel lugudel, vaid faktil: „Kristus on surnuist üles äratatud ja on saanud esmaseks nende seast, kes on läinud hingama." „Mina olen ülestõusmine ja elu," ütles tema, „kes usub minusse, see elab, ehk ta küll sureb." „Kristus on murdnud surma väe ja toonud valge ette elu ja kadumatu põlve." 2.Tim.1,10.

Vene suurkirjanik Dostojevski ütles: „Kui keegi tõendaks mulle, et Kristus oli kaugel tõesusest, siis ma valiksin Kristuse, mitte nende tõesuse.

ÕPETAJA E. LOOTSMA

Sugulaste ja sõprade meelespidamiseks sobiv kingitus — „MEIE ELU" aasta või poolaasta tellimine

Meie Elu
KINKEKAART

Saatke „Meie Elu" tellitusele tellimine ja meie saadame teile üleandmiseks kinkekaardi, või saadame tele nimel otse saajale.

Tellin „MEIE ELU" (aastaks, poolaastaks):

Hr., pr., prl. .....
Aadress: .....
.....
Tellija nimi: .....
Aadress: .....
.....

Palume käesolev kupong täita ja saata koos rahaga „Meie Elu", 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Reisigrupp Tall
Vancouveris l

Tallinnast tulnud funktsionääride tegi Nõukogude Liidu Ottawa saatkokestnud ringreisi Kanadas. Kohalikte korraldusel toimusid suuremad la Torontos ja Vancouveris, kus grupi ka eesti organisatsioonide poolt kas mis tekitas lahkarvamisi sealses ee

Tähtsaim funktsionäär grupis oli N. Liidu kangelane Arnold Mere, kes on Välismaaga Sõpruse ja Kultuurisidemete Arendamise Eesti Ühingu esimees. Arnold Mere oli Eesti laskurkorpuse poliitosakonna ülema abi. Eestimaa Leninliku Kommunistliku Noorsooühingu keskkomitee l. sekretär, lõpetanud kõrgema parteikooli. Oli N. Eesti haridusministri asetäitja, Eesti Kommunistliku Partei keskkomitee liige, NSVL Ülemnõukogu saadik ja sai Lenini ordeni. Arnold Mere pidas kõnesid ja Torontos andis ühele raadiojaamale venekeelse intervjuu.

Teine kõnemees ja tähtsam funktsionäär oli Nõukogude Eesti Kirjanike Liidu esimees Vladimir Beekman, Nõukogude Liidu Kommunistliku partei liige ja NSVL ülemnõukogu saadik. Autasustatud mitmete ordenitega. Kaasas oli ka tema abikaasa kirjanik Aimee Beekman.

Esinemisgrupis olid lauljad Margarita Voites ja Teo Maiste ja kontsertpianist Kalle Randalu. Lauljad on „Estonia" teatrist ja pianist tuntumaid Eestis.

RAHVATANTSIJAD

Kaasas olid ka tantsijad ja pillimehed. Kolm paari tantsijaid kuulub Kreuksi-nimelisse kultuurimaja rahvatantsugruppi „Sõprus". Kõik noored ja saanud kehakooli ettevalmistuse. Juhiks on tunnustatud õpetaja ja koreograaf Ilma Adamson.

Eestis tuntud muusikutest kuulus gruppi veel klarnetist Hannes Altrov. Saatemuusika eest hoolitses ansambel. Paarikümnelilikmelisse reisigruppi kuulusid veel ametiühingute tegelane Leopold Kasak, tõlk Talmi Pihel ja teised, kellel võisid olla erilesanded.

Erhitekt Mart Port, kes oli esialgses nimistus, oli enne reisi haigestunud ja samuti oli jäänud maha ka teatrikriitik Kalju Uibo.

Torontosse jõudis reisigrupp Montreali kaudu 6. nov. ja viibis kolm päeva. Toimus vastuvõtt Kanada-N. Liidu Ühingu poolt. Mitmel kaasmaalasel oli kontakt kodumaalt tulnud eestlastega ja samuti oli hulk eestlasi 8. nov. OISE ruumes toimunud kontserdil.

Seal viibis ka N. Liidu Ottawa saatkonna eesti keelt kõnelev 3. sekretär G. Samsanov. Reedel, 9. nov. reisigrupp sõitis Winnipegi ja sealt

Moskva toetab streikijaid Inglismaal

LONDON — Streikivad inglise söekaevurid saavad 800,000 dol. jõulukingiks Moskvast. Söötööliste sõjaka ametiühingu asepresident teatas sellest pärast kohtumist venelastega N. Liidu saatkonnas Londonis.

See on esimene kord kui ametiühingu esindaja avalikult teatab venelastelt toetuse saamist. Ka teiste riikide ametiühingute poole on pööratud ja toetusi ka lubatud.

Söekaevurid streigivad 8 kuud, kuid paljud on juba tööle tagasi läinud.

BON AIR APPLIANCE SERVICE

PARANDAME

külmutuskappe ja pliite — igat liiki
★ 31 aastat tööpraktikat ★
Tel. 533-9334 — Peter

„Watergate . . ."

(Algus esiküljel)

tuua piinlikke avastusi mitme kõrgel kohal istuva poliitiku osas.

Afäär on elanikonnas kutsunud esile seniolematu nördimuse, riigitüdimuse just nagu oleks kõik Bonni poliitkud ostetavad. Ei ole ka ime, et siin kasvab järjesti protestvalijate potentsiaal, kes valivad rohelised.

Kontserni omanik 57-aastane Friedrich Flick on tuntud kui ekstsernik. Ta on rohkem huvitatud küttimisest ja napsitamisest kui oma kontsernist. Samal ajal kui Bonnis kangutati Liidupäeva presidenti, oli ta Ungaris Plattensee ääres parte küttimas. Tal oli kaasas kaheksa ihukaitsjat, kõik karatevõitlejad ja püstolkuulipildujatega relvastatud. Ta villa Düsseldorfi nooblimas rajoonis on varustatud aatomkindla punkriga ja soomusklaasist akendega. Villa väärtust hinantakse 20 miljonile margale.

-kk

Reisigrupp Tallinnast tekitas Vancouveris lahkarvamisi

Tallinnast tulnud funktsionääride ja kultuuritegelaste reisigrupp tegi Nõukogude Liidu Ottawa saatkonna valvsa silma all kaks nädalat kestnud ringreisi Kanadas. Kohalike Kanada–N. Liidu sõprusühinguте korraldusel toimusid suuremad lauljate ja tantsutrupi esinemised Torontos ja Vancouveris, kus grupile oli korraldatud koosviibimine ka eesti organisatsioonide poolt kasutatavas Eesti Kirikufondi majas, mis tekitas lahkarvamisi sealses eesti ühiskonnas.

Tähtsaim funktsionäär grupis oli N. Liidu kangelane Arnold Mere, kes on Välismaaga Sõpruse ja Kultuurisidemete Arendamise Eesti Ühingu esimees, Arnold Mere oli Eesti laskurkorpuse poliitosakonna ülema abi. Eestimaa Leninliku Kommunistliku Noorsooühingu keskkomitee l. sekretär, lõpetanud kõrgema parteikooli. Oli N. Eesti haridusministri asetäitja, Eesti Kommunistliku Partei keskkomitee liige, NSVL Ülemnõukogu saadik ja sai Lenini ordeni. Arnold Mere pidas kõnesid ja Torontos andis ühele raadiojaamale venekeelse intervjuu.

Teine kõnemees ja tähtsam funktsionäär oli Nõukogude Eesti Kirjanike Liidu esimees Vladimir Beekman, Nõukogude Liidu Kommunistliku partei liige ja NSVL ülemnõukogu saadik. Autasustatud mitmete ordenitega. Kaasas oli ka tema abikaasa kirjanik Aimee Beekman.

Esinemisgrupis olid lauljad Margarita Voites ja Teo Maiste ja kontsertpianist Kalle Randalu. Lauljad on „Estonia" teatrist ja pianist tuntumaid Eestis.

RAHVATANTSIJAD

Kaasas olid ka tantsijad ja pillimehed. Kolm paari tantsijaid kuulub Kreuksi-nimelisse kultuurimaja rahvatantsugruppi „Sõprus". Kõik noored ja saanud kehakooli ettevalmistuse. Juhiks on tunnustatud õpetaja ja koreograaf Ilma Adamson.

Eestis tuntud muusikutest kuulus gruppi veel klarnetist Hannes Altrov. Saatemuusika eest hoolitses ansambel. Paarikümneliikmelisse reisigruppi kuulusid veel ametiühingute tegelane Leopold Kasak, tõlk Taimi Pihel ja teised, kellel võisid olla erikülesanded.

Erhitekt Mart Port, kes oli esialgses nimistus, oli enne reisi haigestunud ja samuti oli jäänud maha ka teatrikriitik Kalju Uibo.

Torontosse jõudis reisigrupp Montreali kaudu 6. nov. ja viibis kolm päeva. Toimus vastuvõtt Kanada-N. Liidu Ühingu poolt. Mitmel kaasmaalasel oli kontakt kodumaalt tulnud eestlastega ja samuti oli hulk eestlasi 8. nov. OISE ruumes toimunud kontserdil.

Seal viibis ka N. Liidu Ottawa saatkonna eesti keelt kõnelev 3. sekretär G. Samsanov. Reedel, 9. nov. reisigrupp sõitis Winnipegi ja sealt Vancouveri, kus pühapäeval, 11. nov. anti kontsert Centennial Theatre'is. Korraldajaks oli kohalik Kanada-N. Liidu sõprusühing. Publikut arvestati umbes 500, neist suur hulk eestlased.

Eeskava alates kõnelesid Arnold Mere eesti keeles, Vladimir Beekman inglise keeles ja sõprusühingu esindaja inglise keeles. Esinejatele andsid eesti lapsed lilli. Pärast kontserti, mis võeti vastu meeleliigutuse ja aplausidega, pakuti lava taga veini ja juustu. Kuna ruumi oli vähe, ei pääsenud kõik soovijad lähedale.

Esmaspäeval, 12. nov. käisid eestlased hotellis, kus said grupi liikmetege vestelda ja neid välja kutsuda.

KIRIKUFONDI MAJAS

Teisipäeval, 13. nov. oli korraldatud koosviibimine Eesti Kirikufondi majas, mida kasutavad kogudus, Eesti Selts jt. seltskondlikud organisatsioonid. Saal oli rahvast täis ja reisiseltskond kohal. Järgnes ühine õhtueine, kus tervitas preester Eugen Ruus ja palvuse õp. Thomas Vaga. Sõna said ka külalised. Tallinnast tulnud reisiseltskonna poolt anti kink Vera Õunapuule tänuks organiseerimise eest. Lõpusõna ütles Vancouveri Eesti Seltsi esimees.

Kohalviibiv Kanada–N. Liidu sõprusühingu esindaja tänas omalt poolt suurepärase vastuvõtu eest ja kutsus rahvast ühingu liikmeks.

ESINEMISE KOHTA TORONTOS KIRJUTAB ÜKS OSAVÕTJAIST:

„Ettekanded rahvatantsu grupilt ja vokaal-instrumentaal solistidelt olid professionaalsel tasemel. Rahvatantsijate trupp (kolm paari) kuulub Tallinna rahvatantsutruppi „Sõprus". Rahvatantsu saatis nn. rahvapillide orkester: viiul, klarnett, akordion ja kontrabass, vahel liitusid ka kannel ja jauram. Kanneldajaks oli Tallinna kandlekooli juhataja Elts Roode, kes virtuooslikult mängis Tallinna Klaverivabriku poolt kavandatud ja ehitatud 12-toonilise heliredeli häälestusega kontsertkannelt. Kannel on hea kõlaga ja tämbrilt sarnane harfiga.

Eesti rahvatantsud on tublisti stiliseeritud ja moodsamaks tehtud ning kultuurilähendamise vajadusest tingituna on sisse toodud tublisti slaavi rahvatantsude temperamentsust ja akrobaatikat.

JA SIIA NURKA SURUTUD . . .

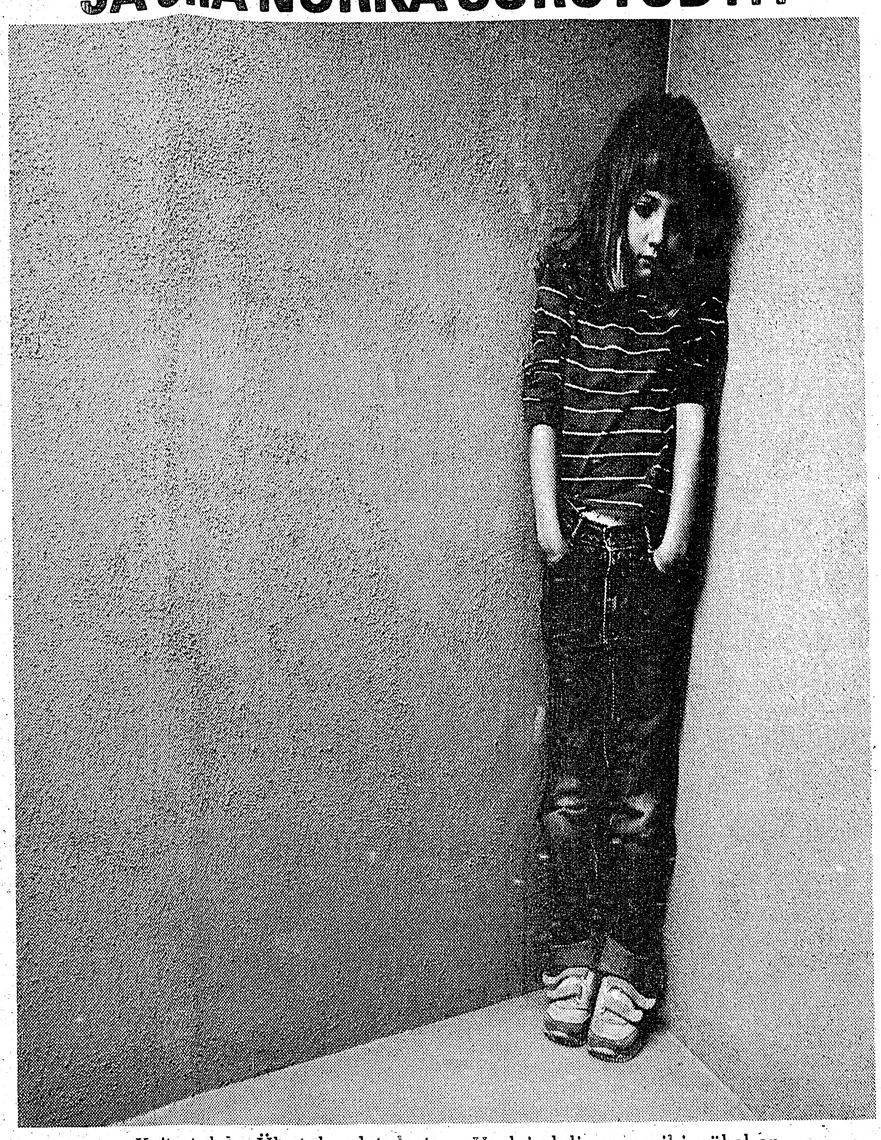

Kaitsetu laps. Üks tuhandete laste hulgast meie provintsis, kes igal päeval on võib-olla kõige julmema kuritöö ohver – kuritahtlikkus laste vastu, nende teotamine.

Kutsealalised, kes tööta vad noortega või kohtlevad neid, on kohustatud teatama laste teotamise juhtudest, ka kahtluse korral, kohalikule Children's Aid Society'le või Family & Children's Services'ile.

Veelgi olulisem, meil igaühel on moraalne kohustus teatada kahtluse korral kuritahtlikkusest laste vastu. Meie kõikide vastutus seisneb selles – kindlustame Ontarios igale noorele tema rõõmsa lapsepõlve, mis on vaba teotamisest või hooletussejätmisest.

Anname lapsele võitlustahte elust läbilöömiseks. Teata kuritarvitusest.

Ontario
Ministry of Community and Social Services
Frank Drea, Minister
William Davis, Premier

Write for the free booklet "Child Abuse Prevention,"
c/o Ontario Centre for the Prevention of Child Abuse, 700 Bay Street, Toronto, Ontario M7A 1E9.

Toronto Eesti Seltsi 35. aastapäeva tähistamisel kogunesid endised esimehed koos praegusega ühisele pildile. Istuvad, vasakult — esimene esimees M. Hansen, A. L. Tüll, praegune esimees J. Terts. Seisavad — dr. O. Träss, H. Lupp, V. Poolsaar, H. Raigna ja V. Hubel. Foto — S. Preem

Toronto Eesti Selts tähistas 35. aastapäeva

Laupäeval, 17. novembril, toimus Toronto Eesti Maja suures saalis ball Toronto Eesti Seltsi 35. aastapäeva tähistamiseks.

Nagu T.E.S. praeguse esimehe, Jaan Terts'i, tervitusest selgus, oli Torontos varem tegutsenud eestlaste klubi „Edu", kes oma peakoosolekul 30. augustil 1949.a. otsustas uueks nimeks võtta „Eesti Selts Torontos", valides seltsi esimeseks esimeheks Eesti Vabariigi endise parlamendiliikme Mihkel Hansen'i.

Hilisemateks esimeesteks on olnud (järjekorras): A. Luitsalu, H. Lupp, H. Männik, H. Raigna, O. Träss (kelle ajal selts kinnitas väikese nimemuudatuse, mis püsib praeguseni), V. Hubel, H. Kõva, V. Poolsaar, A.L.Tüll ja Jaan Terts praegu, kokku 11 esimeest.

Kõige kauem olid esimeesteks Helmi Kõva (8a), Valdeko Poolsaar (5a) ja Vello Hubel (4a).

T.E.S. on aidanud majanduslikult täienduskooli, lasteaeda, skaute ja gaide, on korraldanud E.V. aastapäeva aktusi, referaate j.m.

Jaan Terts lõpetas oma tervituse kõikidele head pidutuju soovides.

Aupeakonsul Ilmar Heinsoo oma tervituses märkis,e t meie ühiskond koosneb üksikutest ehituskividest-organisatsioonidest. Toetame seda organisatsiooni, kes on meie ühiskonna heaks palju teinud. Meie vabariigi aastapäeva aktused Torontos on alati hästi korraldatud-suur tänu selle eest. Ilmar Heinsoo soovis sünnipäevalapsele palju õnne ning sitkust tulevikus.

Seltsi esimene esimees, Mihkel Hansen, oma tervituses mainis, et T.S.E. sünni ajal 1949.a. puudusid sünnituskliinikud, nagu neid praegu leidub. Eestlaste klubi „Edu" pidas neljapäevaõhtuseid eestlaste kokkutulekuid Soome klubis, Huroni tänaval. Vahel tuli kokku üle 1000 kaasmaalase, siis oli kogu klubiesine tänav neid täis. Hiljem koguneti Concordi tänava Peetri koguduse kirikukeldrisse. Siis oli Eesti Selts Torontos kogu Toronto ja lähema ümbruse eesti elu keskuseks. Aegade möödudes sünnitasid neljapäevaõhtused kokkutulekud uusi organisatsioone meie ühiskonnas.

Mihkel Hansen soovis Toronto Eesti Seltsile püsimist ja edu järgnevatel aastatel.

Muusikalise eeskava täitmise oli T.E.S. aastapäeva väärikuse kohaselt usaldanud meie tuntuima laulusolisti bariton Avo Kittask'i kätte, keda saatis nauditava täpsusega magister Charles Kipper. Kavatsetud kolmest laulust kujunes publiku tungival soovil seitse, kusjuures aplaus ei tahtnud ka siis lõppeda.

Avo Kittask esitas: „Ju valgus tõstab tiibu" — M. Saar'e viis A. Haava sõnadel, „Hulguse laul" — J. Bleive viis Marie Under'i sõnadel, „Tervitus kevadele" — E. Aav'a viis Hendrik Visnapuu sõnadel, „Tule täna veel" — E. Karrisoo viis ja sõnad, „Figaro aaria" G. Rossini ooperist „Sevilla habemeajaja", P. Tammeveski „Üksainus õis" ja „Olavi aaria" E. Aav'a ooperist „Vikerlased". Kiiduväärselt võiks rõhutada eesti helitööde erakordset rohkust.

Meeleolumuusikat ja tantsuks mängis V. Gustavson'i neljaliikmeline orkester. Publiku tuju peegeldas ilmset rahulolu korraldajatega.

-mm

Moskva toetab streikijaid Inglismaal

LONDON — Streikivad inglise söekaevurid saavad 800 000 dol. jõulukingiks Moskvast. Söetööliste sõjaka ametiühingu asepresident teatas sellest pärast kohtumist venelastega N. Liidu saatkonnas Londonis.

See on esimene kord kui ametiühingu esindaja avalikult teatab venelastelt toetuse saamist. Ka teiste riikide ametiühingute poole on pööratud ja toetusi ka lubatud.

Söekaevurid streigivad 8 kuud, kuid paljud on juba tööle tagasi läinud.

BON AIR APPLIANCE SERVICE
PARANDAME
külmutuskappe ja pliite — igat liiki
☆ 31 aastat tööpraktikat ☆
Tel. 533-9334 — Peter

„Watergate . . . "

(Algus esiküljel)

tuua piinlikke avastusi mitme kõrgel kohal istuva poliitiku osas.

Afäär on elanikonnas kutsunud esile seniolematu nördimuse, riigitüdimuse just nagu oleks kõik Bonni poliitkud ostetavad. Ei ole ka ime, et siin kasvab järjesti protestvalijate potentsiaal, kes valivad rohelised.

Kontserni omanik 57-aastane Friedrich Flick on tuntud kui ekstsernik. Ta on rohkem huvitatud küttimisest ja napsitamisest kui oma kontsernist. Samal ajal kui Bonnis kangutati Liidupäeva presidenti, oli ta Ungaris Plattensee ääres parte küttimas. Tal oli kaasas kaheksa ihukaitsjat, kõik karatevõitlejad ja püstolkuulipildujatega relvastatud. Ta villa Düsseldorfi nooblimas rajoonis on varustatud aatomkindla punkriga ja soomusklaasist akendega. Villa väärtust hinantakse 20 miljonile margale.

-kk

Roy McMurtry kandideerib

TORONTO — Ontario kohtuminister Roy McMurtry teatas, et tema kandideerib progressiivsete konservatiivide partei liidri kohale järgmisel konverentsil, kus valitakse parteile uus juht.

Teda ei loeta väga edukaks kandidaadiks, kuna tal on lahendamata mitmed probleemid, nagu rinnalaste suur surevus lastehaiglas. Arvatakse, et seda mõrvalugu oleks kohtuminister pisanud hakkama otsekohe selgitama palju laiemal alusel.

Kontsert vabadusvõitlejate toetuseks Roy Thomson Hall'is

Roy Thomson Hall'is toimub reedel, 23. nov. algusega kl. 8 õ. Kontsert, mille puhastulu läheb vabadusvõitlejate ja „refusnike" toetuseks N. Liidus ja idabloki riikides. Kavatsus on luua informatsioonikeskus.

Kontserdi korraldajaks on Inter-Religious Task Force for Human Rights and Religion. Sponsoriteks on veel slovakkide, lätlaste ja leedulaste ja juutide organisatsioonid. Eestlaste poolt EKN. See grupp inimõiguste eest võitlemiseks loodi k.a. märtsikuus.

Kontserdi eeskavalises osas esineb eestlaste poolt Kalev Estienne. Kõneleb Rev. Michael Bordeaux Inglismaalt, kes on Keston College'i direktor.

KUULUTUSED

palume talitusele anda KUNI KL. 8 ESMASPÄEVA ÕHTUL, et kindlustada nende ilmumine järgmises lehes.

„Baltic Bash" Leedu Majas

Laupäeval, 1. dets. toimub „Baltic Bash" Leedu Majas, 1573 Bloor St. W. algusega kl. 6 õ. Tulu sellest üritusest, kuhu loodetakse osa võtma ka rohkesti eestlasi, läheb eeloleval suvel laevasõidu „Baltic Freedom Cruise '85" toetuseks. Laevasõit algab 25. juulil Kopenhaagenist, kus enne seda toimub „Balti tribunal", kus teemaks on Balti riikide okupeerimine N. Liidu poolt. Laev sõidab rahvusvahelistes vetes Balti riikide lähistel Helsingisse ja seal Stokholmi. Algatajaks ja senini suurema majanduslikku toetuse andjad on leedulased.

Vanapoiss (59) soovib abiellumis-
TUTVUST
lesega (40 a. või noorem). Üks kuni kolm väiksemat last soovitud. Talvitused Floridas. Kirjad selle lehe talitusele märgusõna „59" all.

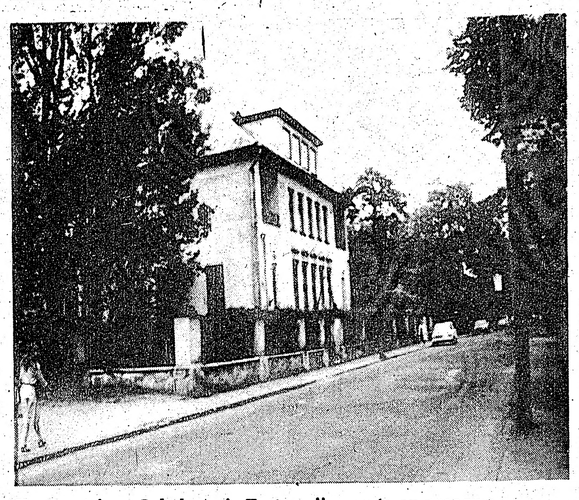

Korporatsioon Sakala maja Tartus nii nagu ta on praegu.

Akadeemiline juubel

Korporatsioon Sakala - 75

Kirjanduslik auhind Euroopasse

14-dal novembril täitus 75 aastat sellest päevast, millal Tartus peeti Korp! Sakala esimest balli. Suur ja pidulik sündmus kujunes traditsiooni kohaselt korporatsioni vanuse tähistajaks, kuigi tegevus oli varem alustatud ja isegi põhikiri tolleaegse valitsuse poolt kinnitatud. Nüüd toimub juubeli tähistamine Torontos ühiselt Kanada ja USA koondiste osavõtul. Sel puhul on ka vil! Samuel Koogi Mälestusfondi nimelise kirjanduslik auhinna määramine Euroopast ootavale laureaadile. Juubeli tähistamine leiab aset ka Rootsis, Inglismaal, Saksamaal ja Austraalias kohalike Sakala perede poolt.

Juubelipidustused Torontos toimuvad nii Tartu College'is kui King Edward Hotellis, mis on väljaspoolt saabuvate piduliste majutamiskohaks. Suurem kogu sakalanuseid koos oma daamidega saabuvad pidustuste ajaks juba 22-dal skp. Reedel, 23-dal toimub pärja asetamine langenud ja kadunud vendade mälestuseks vill S. Koogi urni juures Peetri Kiriku mälestusmüüri jalale. Samal õhtupoolikul on pildistamine King Edward Hotelli aulas koos järgneva kokteel-tunniga ja seejärele on sama hotelli suures saalis juubeliball koos õhtusöögiga.

Laupäeval, 24-dal skp. kell 11 hommikul toimub aastapäeva aktus Tartu College'i aulas. Aktusel kuulutatakse välja ka vil! Samuel Koogi Mälestusfondi kirjanduslik auhind laureaadile, kes elab Euroopas. Hiljem on samas pidulik korporatsiooni koosolek, millele järgneb vennastuspidu ja omavaheline koosviibimine. Daamid aga sel ajal võtavad osa balleti etendusest O'keefe Centre'is. Järgmisel hommikul on traditsiooni kohane kaatripäev ja siis külaliste saatmine koduteedele.

ASUTAMINE

Korp! Sakala asutamise aeg langes kokku tolle ajajärguga meie kodumaal, millal tsaarivalitsuse tegevus oli poliitiliselt väga vankuvail jalul. 1905-da aasta revolutsioonilised sündmused oma rahutuste ja mässudega riivasid ka Eestit ja maal võimutsenud saksa rüütelkond mõisnikega ei saanud enam pidurdada eesti rahvuslikke isetegevuste püüdeid. Ärkamisaeg oli rahvale loonud oma kindla raja ja sihi. Tolle-aegne väike Eesti haritlaskond oli koondunud peamiselt Tartus asuva Eesti Üliõpilaste Seltsi ümber ja püüdles omale saavutada kasvava haritlaskonna organiseerimist Tartu oludes tuttava korporatiivse vendluse raamides. Varasemad üritused kutsuda ellu esimese eestlasist koosneva korporatsiooni Viliensise nime ning omaks võetud sini-must-valge trikoloori all luhtusid täielikult kohalike saksa võimukandjate survel. Ei saadud aga keelata eestlaste kogunemist akadeemilise seltsi kujul. Ometi jätkusid püüdlused organisatsiooni muutmisel korporatsioniks, sihiga suurendada vendluse arendamist oma liikmeskonnas. Ja lahedamata poliitiliste olude saabudes eraldus osa EÜS liikmeskonnast juba 1907-dal aastal, luues Tartus esimese eestlaste korporatsioni Fraternitas Estica nime all.

Ometi jätkus EÜS raames veel püüe selts kujundada Viliensise nime all korporatsioniks. Selleks ajaks oli aga just Jaan Tõnisoni mõjutusel korporatiivne kujundus eitavaks peetud. Seega tuli uus pereheitmine teostada, kus omavahelist vendluse mõtet pooldavad üliõpilased ja nii mõnigi vilistlane pidid seltsist eemalduma loomaks oma korporatsion Sakala sini-violett-valge trikoloori all. Viimased katsed sobitada koostöölist kompromissi ei annud tulemusi ning ei saadud ka luba kasutada Viliensise nime ega värve.

Nii juba 1908-dal aastal esitas grupp endised EÜS liikmeid avalduse oma põhikirja kinnitamiseks ja alustati oma tegevust. 3-dal juulil 1909 Tartus toimunud laulupeol esineti juba avalikult oma värvide all pidustuse korrapidajaina, äratades suurt tähelepanu ja elevust. 14-dal novembril aga peeti oma konvendi korteris Holmi tän. nr. 12 esimene ball, — mis kujuneski aastapäevade aluseks.

OMA KODU

Oma kodu rajamiseks suure krundi ostmine Veski tänaval on julgeks sammuks noorele korporatsionile. Ometi on see samm suureks ergutajaks liikmeskonna kasvamisel. Tuntud soome arhitekt Armas Lindgren, saanud kuulsaks juba Tallinna Estonia ja Tartu Vanemuise kujundajana, valmistas maja plaanid ja isegi detailsed joonised sise- kui ka välisdekoratsioonide jaoks. Tema kavade järele oli valmistatud ka maja esine raudaed. Hoone ehitamine läks maksma oma 40,000 kuld-rubla, mis tol ajal oli vägagi suur summa. Kümne sakalanust käendasid vajaliku laenu ning iga liige pani oma piskust tudengi rahast 100 rubla omapooleks panuseks ilusa kodu loomiseks. Sakala Maja valmis 1911-dal aastal ja selle õnnistamisel teati, et maja oli rajatud kindlale kaljule. Korp! Sakala oli uhke oma kodule, mis oli väärikaks naabriks EÜS'i algkodu hoonele üle Kastani tänava.

Nagu kogu Eesti rahvas ja riik pidid vastu võtma rängad hoobid oma ajaloolistelt vaenlastelt, nii ka Korp! Sakala ei pääsenud oma vereohvrite kandmisest. Viimase suure sõja läbi kannatas uhke Sakala Kodu Veski tänaval kahjutule tagajärjel. Aga see hoone on siiski ka nüüd seismas korrastatuna oma kohal, ootamas oma pere kunagist naasmist kodumaale, et alustada uuesti ühe akadeemilise korporatsioni edasist arengut oma rahva ja kodumaa hüvanguks. Nagu seda oli püütud teha nendel aastatel, mil Eesti oli vaba ja iseseisev riik.

Sakalanused olid aastate jooksul pannud mitmel alal oma väärika panuse kodumaa ja rahva hüvanguks. Korp! Sakala ridadest sirgus suurel hulgal mehi juristidena (O. Rütli, J. Sepp, K. Grau, Th. Rõuk, a. Sirk, P. Telg jt.), riigitegelastena (A. Jürman, J. Holberg jt.), silmapaistvate kultuuritegelastena (A. Jung, H. Visnapuu, R. Kangro-Pool, O. Malmberg jt.) Aga Sakala read sisaldasid ka terve hulga silmapaistvaid sõjamehi, nagu kindralid J. Laidoner (vaikiva ajani), J. Soots, P. Lill, kol. Kubbo, kol. ltn. H. Riipalu, kol. ltn. A. Mere ja paljud teised, kes oma panuse olid pannud kas Vabadussõjas, iseseisvuse õitsevail aastail, või Teises maailmasõjas ohverdanud oma elu ja tervist ustavate vendadena ja korporatidena oma rahva ja kodumaa eest. Siberis ja Sarmaatia langendikel on paljude sakalanuste ristideta haudu. Ent mälestus neist ei kao!

PAGULUSES

Pagulaspõlves pole Korp! Sakala pere oma sihte, püüdeid ja aateid unarusse jätnud. Torontos oli Sakala pere esimeseks organisatsiooniks vabas maailmas, kes omandas omale taas oma kodu Earl tänaval, milleks jällegi enamik liikmeid panid oma 100 dollarit ühislaekasse väikese Sakala Maja omandamiseks. Kui see hoone oma mahult tundus väikeseks jäämа, siis oli Sakala pere alustamas uut kodu loomist, mis kaasa kutsutud teiste akadeemiliste organisatsioonide abil kerkis uhkeks Tartu College hooneks Bloori ja Madisoni tänavate nurgal ja see uus kodu sai aluseks Tartu Instituudi loomisele ja tegevusele. Ja samast tüvest hakkab hargnema Eesti Õppetool Toronto Ülikooli juures, mis peab kujunema Eesti teadusliku ja akadeemilise elu kandehälliks, et oleks algrakuks oma teadmiste, teaduslike kogude ja arhiividega sobivaks talletamiseks Vaba Eesti hüveks Tartu Alma Materi raames, siis, kui pikemate aastakümnete möödudes avaneb eesti kodurahvale võimalus taas alustada vaba hingamist — vabana slaavi mõjudest.

Korp! Sakala on 75 aastat vana — ja ülegi veel.

Vivat, crescat, floreat — in aeternum!

Vil! H. MERET

Korp! Sakala vilistlase Samuel Koogi Mälestusfondi esimene laureaat prof. dr. A. Vööbus abikaasaga Korp! Sakala 65. aastapäeva ballil 1974. a. Torontos. Istuvad, vasakult — vil. R. Viksten, Mälestusfondi usaldusmees vil. A. Niitenberg, pr. Vööbus, dr. A. Vööbus (EÜS), Mälestusfondi usaldusmees vil. J. Meret. Seisavad Korp! Sakala USA Koondise esimees vil. H. Kobin ja Mälestusfondi usaldusmees vil. E. Mägi.

Hamiltoni Eesti Skaudisõprade Selts pidas peakoosoleku

H.E.S.S. peakoosolek peeti 25. oktoobril, mille avas esimees Härnald Toomsalu.

Koosoleku juhatajaks valiti skm Arnold Himma ja protokollijaks Ingrid Tamm. Tegevus- ja majandusaruanded esitati esimehe poolt. Neist selgus, et Seltsi tegevus möödunud perioodil oli tagasihoidlik. Korraldati järjekordne „pannkoogi õhtu", mille langedes kokku emadepäevaga, tähistati ka seda. Kuna üritus oli kohe pärast jumalateenistust, siis kirikusse sisenemisel kinnitati emadele rinda kevadlilli skautlike noorte poolt.

Kassaaruanne näitas väikest puudujääki, mis oli kaetud eelmiste aastate ülejääkidest. Kõige suuremaks kulupostiks on igaaastane skautüksuse registreerimine Kanada skautluse juures. Ja kuigi üksus on väike, on summa küllaltki suur, kuna maks on tõusnud aasta-aastalt ja ulatub nüüd juba $17.00 isikult. Kõik esitatud aruanded kinnitati üksmeelselt.

Tegevuskavas on ette nähtud jällegi „pannkoogi õhtu" ühenduses emadepäevaga. Suvel ekskursjooni korraldamine Kanada skautide suurlaagrisse ja sügisel Esto '84 filmi näitamine. Eelarve esitati tasakaalus $450.00. Nii tegevuskava kui ka eelarve kinnitati koosoleku poolt. Ka valimised möödusid kiiresti ja sujuvalt. Juhatusse valiti Valdur Aasa, Johannes Ester, Max Suit, Härnald Toomsalu ja Regina Toomsalu, kõik eelmise juhatuse koosseisust. Ka revisjonikomisjon jäi endise koosseisuga ja nii kuuluvad sinna Liisa Lind, Siina Pertens ja Karl Ranna. Pärast koosolekut istuti veel kohvilauas, kus arutati ühiseid päevaprobleeme.

Valitud juhatus jagas samas ka ametid ja nii on H.E.S.S. esimeheks Härnald Toomsalu, abiesimeheks Max Suit, sekretäriks Regina Toomsalu, laekuriks Valdur Aasa ja varahoidjaks Johannes Ester.

Kommunistivastane kõne

World Antikommunist League uus president John Singlaub, peab kõne 1. dets. kell 7.30 p.l. Sheraton Centre'is, Simcoe-Dufferin toas. See on ühtlasi ka „coctail party" ja maksab $10.00.

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA

K. Päts — 1918.

„Mardid" Pensionäride Klubi koosviibimisel. Vasakul ees juht Augustine, keskel „mekslklasest" viiuldaja ja paremal „Lõõtsameest".

Foto — O. Haamer

EÜS Põhjala 100-aastane

Selle aasta novembrikuus tähistasid Eesti Üliõpilasseltsi Põhjala liikmed vabas maailmas ja arvatavasti salaja ka okupeeritud kodumaal oma seltsi asutamise 100. aastapäeva. Asutamise päevaks peetakse 13. novembrit 1884.a, millega EÜS Põhjala on Eesti Üliõpilaste Seltsi järel vanuselt teine eesti üliõpilasorganisatsioonide seas.

Seltsi algrakuks oli ülalnimetatud päeval 100 aasta eest Peterburis kokkutulnud 12 eesti üliõpilast, kes omavahel hakkasid end nimetama „Sõbrade salgakeseks". Väikese grupi eesmärgiks oli rahvusliku meelsuse säilitamine ja enesearendamine. Tegevus pidi toimuma illegaalselt, sest ametlikuks eksistentsiks ei saadud luba.

Saladuse hoidmiseks pidi ringike jääma väikeseks, mis ei soodustanud tegevust. See hääbuski 1889. aastal, kui mitmed aktiivsemad liikmed ülikooli lõpetades Peterburist lahkusid. Tegevus elustus uuesti aasta hiljem, kui sealsetesse kõrgematesse õppeasutustesse tuli rohkem eestlasi. Tegevus toimus Peterburi Heategeva Seltsi hõlma all ja endiselt illegaalselt, sest ametliku loa saamine ei õnnestunud ikka veel. „Salgakesse", millest hiljem sai Põhjala vilistlaskogu, kuulusid asutajatena K. Hellat, H. Erjapea, A. Tepaks, N. Leisman, P. Kulbush jt.

Alles 1905 aasta sündmused andsid võimaluse tegutsemiseks Pet. E. Üliõp. Abiandmise Seltsi raamides ja hiljem ka registreerimiseks PEÜS'i nime all. 1913. aastal võeti nimeks Põhjala. Vaatamata pereheitmistele — lahkus osa liikmeid, kes ei olnud rahul seltsi vabama kursiga — oli Põhjala tegevus intensiivne.

Selle lõpetas I maailmasõda. Kuna suur osa liikmeist siirdus Tallinna, asutati 1918. aasta alguses Tallinna osakond. Selle kõrval tegutses osakond veel Narvas, kus asus kümmekond liiget. Neil oli oma tähtsus Eesti Vabariigi organiseerimisel. Narva osakonna kaudu toimus informatsioonitegevus ja mitmed põhjalased nagu H. Laretei, R. Övel, V. Palitser jt. olid agaralt tegevad Kaitseliidus, politseis ja linnavalitsuses.

11. novembril 1920 registreeriti Põhjala Tartus. Uued olud nõudsid tegevuse ümber kujundamist. Peterburis oli olnud peamine eesmärk rahvusliku meelsuse õhutamine ja aktiivne osavõtt ühiskondlikust tegevusest. Nüüd kujunes selleks oma liikmete kasvatamine, mille põhimõtted olid järgmised: arendada ja kasvatada iga liiget kui indiviidi vastavalt tema võimetele ja positiivsetele kalduvustele, nii et neist kujuneksid kindla vastutustundega akadeemilised kodanikud, kes võiksid kasulikud olla Eesti riigile.

Põhjala oli alguses olnud segaselts, kuid Tartu üliõpilaselu traditsioonide tõttu tuli ette võtta muudatus. 1924. aastal lõpetati uute naisliikmete vastuvõtmine. Senised naisliikmed siirdusid ajajooksul vilistlaskokku ja Põhjalast sai puht-meesselts. Kuid pagulasaastad viisid seltsi osaliselt tagasi endise vormi juurde. Rootsi üliõpilasorganisatsioonide eeskujul, kus mõlemad sood on liikmeteks ja ka teatud vajaduste tõttu hakkas Põhjala Rootsi koondis taas tegutsema segaseltsina, sellal kui teised kaks vaba maailma koondist USAs ja Kanadas jäid endiselt meesseltsi vormi juurde.

1925. aastal asutas selts Tallinna Tehnikumi juurde Tallinna koondise, mis hiljem Tehnikaülikooli loomisel muutus iseseisvaks osakonnaks. Viimane koos 1921.aastal asutatud vilistlaskoguga rajas EÜS Põhjala Klubi, mis aitas järjest kasvavat peret koos hoida. Vabariigi lõpuaastail ehitas vilistlaskogu Tallinnas Roosikrantsi tänavasse oma maja, mida aga saatuslike sündmuste tõttu kasutusele võtta ei saadud. Venelased tõmbasid kriipsu peale ka oma maja püstitamisele seltsile kuulunud krundil Tartus Vallikraavi tänavas.

Põhjala peresse kuulus rohkesti tuntud avaliku elu tegelasi nagu M. Pung, H. Laretei, J. Seljamaa, V. Lender, A. Hellat, B. Rostfeldt, T. Käärik, K. Terras, A. Terras ja ülikoolide õppejõude nagu A. Piip, N. Kaasik, J. Nuut, T. Grünthal, R. Indreko, J. Piiper, R. Sinka, H. Sultson jt.

1940. aastal, mil Põhjala koos teiste üliõpilaskonventidega uute võimumeeste poolt likvideeriti, oli seltsil 365 liiget, neist 209 vilistlast. Vabasse maailma pääses 127 liiget, kes peatselt rajasid koondised Rootsis ja Saksamaal. Hiljem toimus sama ka teistes maades. Praegu eksisteerivad seltsi koondised Rootsis, USAs ja Kanadas. Üksikuid liikmeid asub Inglismaal, Austraalias, Saksamaal, Soomes ja mitmes Lõuna-Ameerika riigis. Punase hävitusvikati läbi kaotas Põhjala oma ridadest 85 liiget arreteeritutena ja küüditatutena, 5 hukatutena ja 9 sõjas ning pommirünnakuil.

Põhjala välismärgiks on helesinine-valge lipp (M. Punga kingitus) ning sõrmus. Viimane on kullast ja terasest, põhjatähega välisküljel ja seltsi motoga siseküljel: „Non scholae sed vitae discimus" (Mitte koolile, vaid elule õpime).

1954. aastal andis selts välja koguteose „Minevikust tulevikku" ja tänavuse 100. aasta juubeli puhul ainulaadse pilditeose Eesti Vabadussõja mälestussammastest.

Globaalses ulatuses sai Põhjala pühitseda suurt aastapäeva kokkutulekuga möödunud suvel Esto '84 ajal, mil Torontosse oli kogunenud üle poolesaja põhjalase ja nende perekonnaliikme. Hiljem, n.ö. õigel ajal, tegi seda veel iga koondis eraldi.

E.R.

Vabadussõja alguse aastapäeva tähistamine Montrealis

Montreali Eesti Võitlejate Ühing koos skautlike noortega korraldab laupäeval, 24. nov. Montreali Eesti Jaani kiriku saalis kell 18.30 Vabadussõja alguse 66. aastapäeva tähistamise aktuse.

Pärast aktust on kohvilauad koos loterii ja raamatute müügiga. Ilusas köites raamatu „Maarjamaalt Marjamaale" müügist saadud tulu läheb kodumaal vangistatute ja nende perekondade toetamiseks ja nende moraali tõstmiseks.

„Mardid" pensionäride koosviibimisel

Neljapäeval, 15. nov. olid Toronto Eesti Pensionäride Klubi koosviibimisel külalisteks „Mardid". Kohe peale esinaise, F. Tertsi avasõna sisenesid saali maskides ja ka maskideta, kirjudes kehakatetes, mehi ja naisi. Riietuse järele oli raske mõistatada, mis rahvusse keegi kuulus, kuid keele järele otsustades olid nad kaasmaalased, sest keskustelid eesti keeles ja laulsid sulaselges eesti keeles vanu tuttavaid laule. Ka pilliloodki olid tuttavad. Kogu „Martide" pere juhiks oli sihvakas suvekleidis ja hõbekingades akordionist — Augustine. Nagu hiljem selgus, oli kogu lavastus kavandatud Tudulinna pillimeeste juhi, August Tuvikese poolt, koostöös klubi käsitööringiga. Sündmus oli hästi ettevalmistatud. Olid trükitud isegi ühislaulude sõnad mitmetolli kõrguste tähtedega tahvlile, kuid kahjuks osutus kaugemalt lugemine siiski raskeks.

Lühikesele söögipalvusele õpetaja E. Pähna poolt järgnes kohv ning Klubi Naiskoori ettekanded. Peeter Tammearu juhatusel esitas koor: A. Läte — „Langenud täht", K. Türnpu — „Tervitus", rahvaviis — „Eidekene ketras", T. Vettik — „Kuu" ja M. Antsevi — „Linnuke". Viimane tuli korrata aplausi vaigistamiseks.

Laulukoori asemele tulid lavale pillimehed ja laudadest vaba saalipõrandat kasutati tantsupõrandaks, sest tuttavad tantsuviisid meelitasid isegi reumastvaevatud tantsusamme proovima.

Klubi „Jõululaat" toimub kavakohaselt pühapäeval, 2. detsembril kuid jõulukoosviibimine toimub 13. detsembril (mitte 20. dets. nagu kalenderis märgitud).

„MEIE ELU"
lugejad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast
„MEIE ELU"

Jõulutervitused EKN kaudu

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas Vabadusfond korraldab eelmiste aastate eeskujul ka käesoleval aastal järjekordse pühadetervituste vahenduse eesti ajalehtede kaudu. Arvestades järjest tõusvaid postikulusi, on see kujunenud kõige soodsamaks viisiks pühadetervitusi edasi anda!

Pühadetervituste saatjate nimekiri avaldatakse Kanada eesti ajalehtedes järgmise pealkirjaga: Soovides oma lähematele sõpradele, tuttavatele ja kõigile kaasmaalastele üle maailma rõõmsaid jõulupühi ja kõigi lootuste ning soovide kordaminekut uuel, 1985. aastal, toetame sellega ühtlasi Eestlaste Kesknõukogu Kanadas poolt tehtavat rahvuslikku tööd.

Tervituse annetuse alammäär jääb samaks kui eelneval aastal: $8.- perekonnalt, $5.- üksikisikult ning organisatsioonidelt ja ettevõtteilt $20.-. Alltoodud kupongi palub Vabadusfond tagastada EKN büroole hiljemalt esmaspäevaks, 10. detsembriks.

Nimi .....

.....

Allkiri .....

Summa .....

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas,
958 Broadview Ave., Toronto, Ont.
M4K 2R6.

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE

HOGAN GM

Chev Olds Limited

5000 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 4L9

PAUL JUTTUS
Müük ja rentimine
Äris 291-5054
Kodus 425-5716

KIRJAN

Maret M kunstinäi

Hea ja värskendav on näha meie kultuuri tööpõllult kohalike harijate kõrval külalisesinejaid väljaspoolt, just loomingulise tegevuse alalt. Sellega ei taha alavääristada kohalikke, kes püüdlevad otsinguis ja loomingus pürgimas täiuslikuma suunas. Kuid seda laiema pildi vajadust kutsub esile tegelikkus ise. Paraku meie väike pagulaspere, pealegi hajutatult mitmel maal ja mandril ei suuda seda vajalikku missiooni kanda. Organiseeritult on seda püütud teha näit. Esto'de j.t. suurkokkutulekute puhul, kuid jõudmata minimisväärse saavutiseni. Meie pole jõudnud selleni, et organiseeritult vajaliku majand. aluse loomisega oma kultuuri ja loomingut edasi kanda ja jõulisemalt viljelda. Kujutavkunstnik ja kunst on vahest kõige abitumas seisukorras — kunstnik on tootja, levitaja-turustaja, transportija, näitusruumi hankija, tasuma mitme päeva või -nädala üüri (kontsertide, kirjandus- jt. ettekannete puhul on see vaid lühema aja eest; ka väljakujunenult pole näituste külastamine maksustatav). Loomulik oleks, et kohapealne vastava ala inimesed-loojad oleksid abivalmis nõuandjad vähemalt näitusestest osavõtjana. Palju neid oli kõnesoleval näitusel? Või palju neid on olnud varematel? Vastus: vaid üksikud, 2-3!

Ometi siin on sellised kõlava nimega organisatsioonid, nagu E. Kunstide Keskus (ülesandega E. Kunstimuuseum ja E. Valley), E. Kultuuri Koondis, E. Kunstnike Koondis. Ja kuhujäävad teiste loominguliste distsipliinide alal loojad, juhtijad? Looja, mistahes loomingusektoris peab olema oma eriala tagapõhja juures kultuuriline isiksus (see on nii kõikjal kultuurmaailmas). Ka Eestis omariikluse ajal, mil silmapaistvalt olid eriüritustel nii kunstnik, helilooja, teatris tegelev ja kirjanik. Loomingulised alad on seoses — kõigis on ühiseid, kattuvaid või paralleelselt kulgevaid aspekte ja jooni, mis alles koos loovad kultuuri aluse ja vormivad isiksuse. Meenutagem kodumaal iga-aastaseid oodatuid „Viie balle", ühiseid loteriisid kultuuri edutamiseks jm. Koos kultuuri nähtavaks ja vajalikuks teha. See siht ja ülesanne peaks meil silme ees seisma — vajalik meie päevases elustiilis.

●

Möödunud nädalalõpul kolme päeva kestel esines Eesti Majas kunstnik Maret Maiste (Baltimore) oma kunstnäitusega. See oli kunstniku teine erinäitus Torontos. Esimene toimus aasta tagasi tähelepandava eduga. Maret on oma eri- ja üldhariduselt USA produkt, kuhu jõudis lapseeas Saksamaa kaudu. Seejuures sügav rahvuslik meelsus ja haruldaselt hea e.keel. Oma loomingusse põimib meeleldi eesti motiivistikku, seda põhjalikult läbitöötanult. Eriharidus Maryland Institute of Art ja seejärele Rinehart School of Sculpture. Neid mõlemaid stipendiumidega lõpetanud, on teotsenud professionaalse kunstnikuna 1960-aastast näitustega USA linnades selekteeritud galeriides. Nii palju kui võimalik esitab oma loomingus töid, mida inspireerinud tema eesti päritolu.

Skulptuuri õpingutelt pärineb tema tugev realistlik joonistusoskus. Töödes keskne huvi portreedel, figuraalseil kompositsioonidel ja maastikul, vaheldusek maalib ka lilli ja vaikelu. Juba mainitud tugev joonistusoskus koos põhjaliku natoomia tundmise ja liikumise edasiandmises ei tekki puudujääke

Modern T

Heakvaliteedilist skandina

SÖÖGITUBA

MA

STEREO/VIDEO ÜHI

Soodsad hinnad, isiklik tee ja lähikonda.

7310 WOODBINE AVE. – M

„Meie Elu" nr. 47 (1612) 1984

keskel „meksiklasest" viiul-
Foto — O. Haamer

„Mardid" pensionäride koosviibimisel

ljapäeval, 15. nov. olid Toronto Pensionäride Klubi koosviibi- külalisteks „Mardid". Kohe esinaise, F. Tertsi avasõna esid saali maskides ja ka maski- kirjudes kehakatetes, mehi ja Riietuse järele oli raske mõista- mis rahvusse keegi kuulus, kuid järele otsustades olid nad kaas- ased, sest keskustelid eesti kee- laulsid sulaselges eesti keeles tuttavaid laule. Ka pilliloodki ttavad. Kogu „Martide" pere ju- oli sihvakas suvekleidis ja hõ- gades akordionist — Augusti- agu hiljem selgus, oli kogu la- s kavandatud Tudulinna pilli- te juhi, August Tuvikese poolt, töös klubi käsitööringiga. Sünd- oli hästi ettevalmistatud. Olid tud isegi ühislaulude sõnad mit- lli kõrguste tähtedega tahvlile, kahjuks osutus kaugemalt luge- siiski raskeks.

hikesele söögipalvusele õpeta- Pähna poolt järgnes kohv ning Naiskoori ettekanded. Peeter mearu juhatusel esitas koor: A. — „Langenud täht", K. Türnpu Tervitus", rahvaviis — „Eide- ketras", T. Vettik — „Kuu" ja ntsevi — „Linnuke". Viimane orrata aplausi vaigistamiseks. ulukoori asemele tulid lavale nehed ja laudadest vaba saali- dat kasutati tantsupõrandaks, uttavad tantsuviisid meelitasid reumastvaetavad tantsusamme vima.

bi „Jõululaat" toimub kavako- pühapäeval, 2. detsembril jõulukoosviibimine toimub 13. mbril (mitte 20. dets. nagu ka- ris märgitud).

EIE ELU"
lugejad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast
„MEIE ELU"

Jõulutervitused EKN kaudu

stlaste Kesknõukogu Kanadas adusfond korraldab eelmiste te eeskujul ka käesoleval aas- järjekordse pühadetervituste nduse eesti ajalehtede kaudu. stades järjest tõusvaid posti- si, on see kujunenud kõige samaks viisiks pühadetervitu- lasi anda!

hadetervituste saatjate nime- avaldatakse Kanada eesti aja- edes järgmise pealkirjaga: vides oma lähematele sõprade- uttavatele ja kõigile kaasmaa- le üle maailma rõõmsaid jõu- hi ja kõigi lootuste ning soo- kordaminekut uuel, 1985. aas- toetame sellega ühtlasi Eest- Kesknõukogu Kanadas poolt vat rahvuslikku tööd.

ervituse annetuse alammäär samaks kui eelneval aastal: perekonnalt, $5.- üksikisikult organisatsioonidelt ja ettevõt- $20.-. Alltoodud kupongi pa- Vabadusfond tagastada EKN oole hiljemalt esmaspäevaks, detsembriks.

ni .....

.....

kiri .....

mma .....
tlaste Kesknõukogu Kanadas, Broadview Ave., Toronto, Ont. K 2R6.

KIRJANDUS □ KUNST □ KULTUUR

Maret Maiste kunstinäitusest

Hea ja värskendav on näha meie kultuuri tööpõllult kohalike harijate kõrval külalisesinejaid väljaspoolt, just loomingulise tegevuse alalt. Sellega ei taha alavääristada kohalikke, kes püüdlevad otsinguis ja loomingus pürgimas täiuslikuma suunas. Kuid seda laiema pildi vajadust kutsub esile tegelikkus ise. Paraku meie väike pagulaspere, pealegi hajutatult mitmel maal ja mandril ei suuda seda vajalikku missiooni kanda. Organiseeritult on seda püütud teha näit. Esto'de j.t. suurkokkutulekute puhul, kuid jõudmata mainimisväärse saavutiseni. Meie pole jõudnud selleni, et organiseeritult vajaliku majand. aluse loomisega oma kultuuri ja loomingut edasi kanda ja jõulisemalt viljelda. Kujutavkunstnik ja kunst on vahest kõige abitumas seisukorras — kunstnik on tootja, levitaja-turustaja, transportija, näitusruumi hankija, tasuma mitme päeva või -nädala üüri (kontsertide, kirjandus- jt. ettekannete puhul on see vaid lühema aja eest; ka väljakujunenult pole näituste külastamine maksustatav). Loomulik oleks, et kohapealne vastava ala inimesed-loojad oleksid abivalmis nõuandjad vähemalt näitusestest osavõtjana. Palju neid oli kõnesoleval näitusel? Või palju neid on olnud varematel? Vastus: vaid üksikud, 2-3!

Ometi siin on sellised kõlava nimega organisatsioonid, nagu E. Kunstide Keskus (ülesandega E. Kunstimuuseum ja E. Valley), E. Kultuuri Koondis, E. Kunstnike Koondis. Ja kuhujäävad teiste loominguliste distsipliinide alal loojad, juhtijad? Looja, mistahes loomingusektoris peab olema oma eriala tagapõhja juures kultuuriline isiksus (see on nii kõikjal kultuurmaailmas). Ka Eestis omariikluse ajal, mil silmapaistvalt olid eriüritustel nii kunstnik, helilooja, teaatris tegelev ja kirjanik. Loomingulised alad on seoses — kõigis on ühiseid, kattuvaid või paralleelselt kulgevaid aspekte ja jooni, mis alles koos loovad kultuuri aluse ja vormivad isiksuse. Meenutagem kodumaal iga-aastaseid oodatuid „Viie balle", ühiseid loteriisid kultuuri edutamiseks jm. Koos kultuuri nähtavaks ja vajalikuks teha. See siht ja ülesanne peaks meil silme ees seisma — vajalik meie päevases elustiilis.

Möödunud nädalalõpul kolme päeva kestel esines Eesti Majas kunstnik Maret Maiste (Baltimore) oma kunstnäitusega. See oli kunstniku teine erinäitus Torontos. Esimene toimus aasta tagasi tähelepandava eduga. Maret on oma eri- ja üldhariduselt USA produkt, kuhu jõudis lapseeas Saksamaa kaudu. Seejuures sügav rahvuslik meelsus ja haruldaselt hea e.keel. Oma loomingusse põimib meeleldi eesti motiivistikku, seda põhjalikult läbitöötanult. Eriharidus Maryland Institute of Art ja seejärele Rinehart School of Sculpture. Neid mõlemaid stipendiumidega lõpetanud, on teotsenud professionaalse kunstnikuna 1960-aastast näitustega USA linnades selekteeritud galeriides. Nii palju kui võimalik esitab oma loomingus töid, mida inspireerinud tema eesti päritolu.

Skulptuuri õpingutelt pärineb tema tugev realistlik joonistusoskus. Töödes keskne huvi portreedel, fuguraalseil kompositsioonidel ja maastikul, vahelduseks maalib ka lilli ja vaikelu. Juba mainitud tugev joonistusoskus koos põhjaliku anatoomia tundmise ja liikumise edasiandmises ei tekki puudujääke maalitervikus, ega pole vajadust puudujääke maskeerida mõne „vigurdamisega", abstraktsuse või mõne -ismi maali toomisega. Teostustes leiame tundlikku lüürikat ja romantikat, õrna ja jõulist laadi, väikese ja rahulikke kui laia ja virtuoosliku pintslitõmbeid. Rõhutatud kontuur pehmeneb sügavalt tunnetatud värvinüanssides punakas-pruunikate ja kollakate varjunditega.

Näitus hõlmas 51 eksponaati, neist 39 akrüülis ja 12 õlis. Akrüülis: 20 lillemaali, 13 rahva- ja muid tantsustseene, maastikku. Õlis: lilli 2, maastikke 4 ja portreid 6.

Tõmmates mõne piirjoone kahest näitusest — mullusest ja käesolevast, on kunstnik varjundiergas ja varieeruv. Ehkki zhaanr-motiivistik üldjoontes sama — maastik, portree, lilled ja liikuvusstseenid, on maastikupildis domineerivalt talv — „Puud härmas", „Puud udus", „Lumesadu", „Kuused lumes" jt. Mullused, tegevuses portreteeritavad, nagu „Klaveriõpetus", „Noor bataanik", „Tütarlaps kassidega". Käesoleval aga puhtportreelised: „Siiri", „Miia", „Kai" jt. ning „Perekond". Üldiselt osalt sama teemaatika, kuid kunstnik läheneb seejuures teisest aspektist ja erikäsituses, andes meeleolused teostused. Rahvariides tantsijad nii rahvatantsus „Tuljak", „Tants reas", „Rahvatantsijad" suuremate või väiksemate paaridena ning tantsud „Polka", „Lapsed ringmängul" jt. võib pidada parimaiks, maalilisemaks ja liikuvamaks seni nähtuist. Olid head! Maret Maiste on kahtlemata üks meie paremaid realistlik põhitooniga maalija, ulatusliku ja varieeruvas ilminguis. Ta meeldis ja pooled eksponaatidest rändas torontolaste kodudesse ning ka väljaspoole.

R. ANTIK

XVII
Lääneranniku Eesti Päevad
Portlandis
1985

Portlandi pidupäevad

Portlandi Eesti Päevade ajal on võimalus eraalgatusel korraldatud koosolekute/kokkutulekite läbiviimiseks.

Vajaliku aja ja ruumide varumiseks on eelregistreerimine tarvilik. Päevade esialgses kavas on varutud aega ja ruume 4. juulil.

Palutakse asjast huvitatud isikuid ja organisatsioone pöörduda erakokkutulekute koordineerija poole aadressil: Fred Haas, 11960 SW. Bowmont Street, Portland, OR.97225. Tel.: (503)644-7743.

Kunstnäitus hõlmab järgmisi kujutava kunsti alasid: maal (õli, akrüül, vesivärv, segatehnika), graafika, skulptuur ja keraamika.

Eelregistreerimine osavõtuks on nõuetav. Kunstnikud, kes soovivad oma töid müüa, lisada müügi hind. Müügi korral läheb 25% hinnast näituse kulude katteks.

Kunstinäituse toimkonna juhiks on: Dr. Ilmar Kiesel, 9690 SW Eagle Lane, Beaverton, OR 97005. Tel.: (503)644-8159.

ESTO-TALENT '84

Ülemaailmsed eesti muusikavõistlused Eesti Kunstide Keskuse korraldusel

KLAVER
Zhürii: Dagmar Kokker (Kanada), Juta Vaska-Zacharski (USA)
Ivan Raykoff 97 punkti, George Klein 92, Kersti-Li Kuutan 88, Martin Kiik 87, Astra Raid 85, Lydia Van der Veen 80.

FLOOT
Zhürii: Toomas Tuulse (Rootsi), Mollie Parum 90, Markus Timusk 80.

LAUL
Zhürii: Sandra-Graham Korjus (Kanada), Monica Zerbe 94, Linda Lindau 80, Ann Jürisoo 79.

VIIUL
Zhürii: Johan Klein (USA), Desiree Medri 90, Linda Rüütelmann 75.

KLAVER
Zhürii: Dagmar Kokker (Kanada), Hilja Saarne (Rootsi), Juta Zacharski (USA).
Lembi Veskimets 87, Laine Koiva 83, Vivienne Medri 80, Linda Rüütelmann 80.

VASKPILLID
Zhürii: Jaan Seim (Rootsi)
Paul Vaska (trompet) 95 punkti, Matti Vaska (tromboon) 95.

MEISTRIKLASS
Zhürii: Neeme Järvi (USA), Hilja Saarne (Rootsi), Jaan Seim, (Rootsi), Toomas Tuulse (Rootsi), Juta Zacharski (USA)

AKORDION
Ricky Hiir 97 punkti.

FLÖÖT
Marika Järvi 97

KLAVER
Kristjan Järvi 95

VIIUL
Juhan Sonin 85, Viljar Puu 85, Martin Krooni 80.

TSHELLO
Kristina Vaska 85.

650,000 dollarit ootab jagamist

6. nov. tegi Ontario kodakondsuse- ja kultuuriminister Susan Fish teatavaks Ontario valitsuse uue programmi mitmekultuuriliste organisatsioonide tegevuse toetamiseks. Käesoleva aasta lõpuni tuleb jagamisele 650 tuhat dollarit. Järgmisel aastal ministeeriumi toetus 40 protsendi võrra, tõstes toetussumma 1,3 miljonile.

Seni kehtinud korra kohaselt oli mitmekultuurilistel organisatsioonidel võimalik toetusi saada üksikprojektide läbiviimiseks.

Uus toetusprogramm võimaldab esmajärjekorras vähemasti 3 aastat oma etno-kultuurilisi ühiskondi teeninud, inkorporeeritud, mittekasu-taotlevail organisatsioonidel taotleda aastast-aastasse jätkuvaid toetusi mitmetes all-kategooriates:

a) Settlement Services for Newcomers. Toetuse ülemmäär $35,000, b) Intergroup and Intercultural Relations. Ülemäär 30,000, c) Integration of Ethnocultural Minorities. Ülemäär 20,000.

Mitmekultuuriliste programmide ja teeninduse läbiviimiseks võib neid toetusi kasutada administratsiooni-kuludeks, kaasa arvatud palgad, büroo majandamine ja korrashoid, trükised, reklaam jne.

Toetussummasid ei ole lubatud kasutada lahkusuliste, poliitiliste või usuliste aktiviteetide tarbeks.

Avaldusvorme ja lähemat informatsiooni on võimalik saada Ont. Ministry of Citizenship and Culture Ontario osakondadest. Torontos tel: 965-6597.

ERN ajakirjanduse ja eesti informatsiooniteenistuse arutluskoosolekult Stokholmis (vasakult): küsijad: Peeter Paljak, Andres Käärik ja Peeter Luksep, sissejuhatava sõnavõtuga esinenud „Teataja" peatoimetaja Aksel Mark, koosoleku juhatajad Adelaida Lemberg ja Mihkel Mathiesen, vastajate poolel esinenud Alex Milits, Vello Pekomäe, Alur Reinans, Kaj Ring ja Arvo Horm.

Eesti ajakirjanduse probleemid Rootsis arutusel

STOKHOLM — Eesti ajalehtede tegijate ja lugejate järelkasvu küsimus, majanduslik olukord, koostöö organisatsioonidega jt. probleemid olid kõne all Eesti Rahvusnõukogu arutluskoosolekul mille teemaks oli „Vaba Eesti informatsiooniteenistuse olevik ja tulevik".

Sissejuhatava sõnavõtuga esines „Teataja" peatoimetaja Aksel Mark, kes ütles:

Vanimaks meie pagulasajaleheks on Soomes Helsingis 1943.a. detsembris ilmuma hakanud nädalaleht „Malevlane", milline lõpetas ilmumise 1944.a. augustis, olles seega ilmunud kaks poolikut aastakäiku. Olgu märgitud, et selle lehe ja samal ajal Helsingis töötava Eesti büroo majandusliku toimetuleku eest seisis hää pärastine Soome president Urho Kekkonen.

Eestlastel on viimase 40 aasta jooksul olnud mitmes riigis ja mitmel kontinendil umbes 100 perioodilist väljaannet, ajalhete, ajakirja, suuremat või vähemat nurka mõne asukohamaa lehe juures — mõned neist küll vaid mõne numbriga.

Praegu on eestlastel umbes tosin ajalehte: Austraalias „Meie Kodu" ja „Virgats-Teataja"; Saksamaal „Eesti Rada"; Inglismaal „Eesti Hääl; USA-s „Vaba Eesti Sõna" ja „Eesti Postimees"; Kanadas „Meie Elu", „Vaba Eestlane" ja „Võitleja" ning Rootsis „Eesti Päevaleht", „Teataja", „Välis-Eesti — Eesti Post" ja „Meie Post". Olgu loetletud ka suuremad ajakirjad: „Tulimuld", „Triinu", „Eesti Kirik", „Mana", „Rahvuslik Kontakt" „Side", „Aja-kiri", „Tulehoidja", „Rahvuslane", Esto-America"jt.

AJALEHTEDE MAJANDUS

Võib küll üldiselt ütelda, et meie kõikide lehtede majandus on kehv. Et lehed üldse ilmuda saavad johtub tegijate suurest idealismist, kuna nende majanduslik tasu, võrreldes tehtud tööga, on kaugelt allpool normaalseid norme. Kui üldse tasust saab olla juttu, näiteks ka kaastöö puhul, siis saab seda nimetada vaid sümboolseks.

Rootsi riiklik toetus, praegu kahele lehele, on rohkem piitsaks kui kaerteks. Sunnib tegijaid jätkama, on aga loonud tellijais-lugejais vale pildi ja tahtmise saada tasuta lehte ja avaldamise võimalust, nii kaastöö kui teadete osas.

TULEVIKU VÄLJAVAATED

Alles pärast seda, kui eestikeelne pagulasleht on ilmunud üle neljakümne aasta tehti otsus Torontos Esto '84 ajal asutada eesti ajakirjanike kontaktija esindusorganisatsioon. Sääl oli ka üksmeelne kriitika suurürituste korraldajate suhtumises pressi esindajate osavõttu. Mu isiklik mulje: pressi osas oli väga hää korraldas Estival-il Göteborgis, halvim Esto-l Baltimore'is.

Kontakt, ütleksin armastus, ajalehtede ja pagulasorganisatsioonide vahel on liialt ühepoolne. Ajalehed informeerivad, teevad reklaami, on häätahtlikud — vastuarmastus on aga üpris jahe. Isegi ka raamatuid kirjastate poolt. Sama on suurtes osades kehtiv ka üksikpagulaste osas.

Raskused on majanduslikud, tegijates ja tellijates-lugejates. Eestlastest ajakirjanikke olevat rootsi massisuhtlusvahendeis rakendatud kaugelt üle saja. Nende tulekut eestikeelsete lehtede juurde takistab meie lehtede majandus. Osalt on takistuseks ka keel. Eesti keele oskuse vähenemine põhjustab ka lugejate vähenemist. Abi võib siin tulle uus-eestlastest, neist kes hiljuti on tulnud ja väljapääsenud ühel või teisel moel. Nende kaasasaamine meie vabadusvõitlusse on üheks meie ajakirjanduse ülesandeks.

ARUTLUS

Arutluskoosolekut juhatasid Adelaida Lemberg ja Mihkel Mathiesen. Küsijateks olid eesti noorema põlvkonna poliitikud ja noortetegelased Andres Käärik, Peeter Luksep ja Peeter Paljak. Vastajate poolel esinesid: Alur Reinans („Eesti Päevaleht"), Arvo Horm („Teataja"), Vello Pekomäe („Välis-Eesti"), Alex Milits (Stokholmi Eesti Uhingu lähiraadio) ja Kaj Ring (Vaba Raadio).

Küsijate poolt esitati arutluseks neli peaprobleemi:

1. Mis on teie ajalehe või raadiosaadete eesmärk?

2. Kellele on teie informatsiooniteenistus peamiselt suunatud? On nendeks ka mõningad erigrupid?

3. Kui suur on tellijaskond, lugejaskond või ka kuulajaskond?

4. Milline võiks olla eestlaste informatsiooniteenistus 10 aasta pärast?

Vastuseid anti palju ja põhjalikult. Toome neist kokkuvõtte.

„EESTI PÄEVALEHT"

Alur Reinans: „Eesti Päevalehe" eesmärgiks on olnud iseseisva, sõltumatu ja küllaldase ilmumissagedusega ajalehe väljaandmine, et rahuldada eestlaskonda, eriti ka selle organisatsioone. Tellimishind on kallis, sellepärast ei saa meie arvestada suurema arvu välismaa tellimisega: meie ei saada ka lehti tasuta. Meil ei ole erilist ambitsiooni pöörduda rootsikeelsete eestlaste poole. Meil on küll rootsikeelsed leheküljed, aga need on päämiselt neile leibkondadele, kus üks abielupool on rootslane. Tellijate arv tõusis meil pidevalt 1971.a. alates. Nüüd on see pikemat aega 2900. Aastas langeb välja 100 — 200 tellijat. Oleme need suutnud asendada uutega ja isegi uusi juurde saada. Ma arvan, et ka 10 aasta pärast EPL ilmub edasi, kas kaks korda nädalas või ainult üks kord, on raske öelda. Tellijate arv on siis tõenäoliselt langenud. See läheneb siis 2000 tellija piirile, mis on ametlikuks normiks praegu. IPOK-i kavades on see vaid 1000. Siis oleks lehe ilmumine kindlustatud selle sajandi lõpuni.

„TEATAJA"

Arvo Horm: Praegusel „Teatajal" on oma eripale ja funktsioonid. Ta on Eesti Komitee Organisatsioonide Liidu häälekandja, samal ajal üldise uudistelehe ülesannetega. „Teataja" on kõigist eesti lehtedest kõige suurem lugejaskond välismaades. Siin on ta missiooniks olnud olla maailmaeestluse häälekandjaks. Kolmandaks „Teataja" eriülesandeks on kontaktifunktsioon eesti noortega. Lehte saadetakse soodustatud korras 800 eesti noorele Rootsis ning noorte kaastööle ja probleemidele osutatakse erilist tähtsust. „Teataja" rootsikeelsed leheküljed on mõeldud ainult välis-selgitustööks. Kuni 25.000 eks. eritrükistena saadetakse neid kõigisse Skandinaavia riikidesse . . . „Teataja" keskmine trükiarv on praegu 2900. Tellijaskond üle 2000, kaasa arvatud ka liikmestellimised.

Loodetavasti on Eesti Komitee Organisatsioonide Liit 10 aasta pärat nii tugev, et ta suudab „Teataja" väljaandmist jätkata, nii vältides kardetava monopoliolukorra tekkimist. Veelgi olulisem on ka siis laiema eestlaskonna ja noorte informeerimine. Järelkasvu osas tuleb ajalehtedel tegelikult arvestada sama olukorraga kui see on organisatsioonide juures: praktiline järelkasv tuleb päämiselt 60—65 aastaste generatsioonist, kes vabanevad kutsetööst ja saavad seega suurema panusega pühenduda eestluse ülesannetesse. Selliseid isikuid tuleb igal aastal juurde paar sada: nende hulgast tuleks otsida ja valida. Suurema arvu noorte töölerakendamine on majanduslikel põhjustel võimatu, nii nüüd kui ka edaspidi.

„VÄLIS EESTI"

Vello Pekomäe: Rahvuskultuurilised küsimusd moodustavad praegu 80% „Välis-Eesti" sisust, kaasaarvatud kuulutused, mis taotlevad eesti raamatute ilmumise jätkamist. Lehte trükitakse kuni 5000 eks., neist 3800 eks. saadetakse adressaatidele Rootsis, ülejäänud välismaadesse ja teatav arv ka läbi raudkardina. Kohandumine aastakümnete muudatustele on meil muidugi olnud suur. „Stockholms-Tidningen'il Eestlastele" oli 1949.a. 4900 tasulist tellijat ja leht ilmus kuus korda nädalas. 1949.a. müüdi „Kalurineiu" kahele etendusele 4000 maksulist pääset.

Eesti ajakirjandus on olnud siiski väga sitke. „Postimees" Jannsenist alates veeres 90 aastat. USA-s ilmub üks rootsikeelne ajaleht 135. aastakäiku. Poliitiliste põgenikena ei ole eesti lehtedel seda probleemi, mis on näit, siinseil soomekeelseil lehtedel. Neil on raske võistelda Soomest saabuvate ajalehtedeba.

SÕNAVÕTED

Küsimused-vastamsied olid arutluskoosolekul võtnud nii palju aega, et üldisteks läbirääkimisteks kuulajaskonna poolt jäi õige napilt aega.

Karin Saarsen kurtis, et nii kirjanike kui ka ajakirjanike osas ei ole senini järelkasvu probleemidele mingit tähelepanu osutatud, ka mitte naiste arvukamale rakendamisele niihästi kirjutajatena, aga eriti ka lugejatena ja lehtede tellijatena.

Lembit Kriisa kritiseeris koostöö puudust eesti ajakirjanduses ja ajakirjanike vahel. Mihkel Mathiesen arutluskoosolekut lõpetades imestas, et keegi kohalolijaist ei olnud nimetanud ka võimalust, et 10 aasta pärast võibolla ka juba vabad ja demokraatlikud ajalehed kodumaal võiksid konkurentsi pakkuda eksiilväljaannetele.

Külalis-noortekoor baptisti kirikus

Toronto baptisti kogudusse kuuluvaist noortest on mitmed õppinud Kanada, USA ja Rootsi vaimulikes õppeasutusis. Käesoleval kooliaastal üksi tõuseb nende arv kümnele. Torontole lähim, sellistest õppeasutustest, on äsja Whitbys avatud Baptist Leadership Education Centre. Mainitu on ühesaastase kursusega kool ja selle 50-ne-pealisesse õpilaskonda kuulub 18-aastane eesti koguduse liige Clifford Süld. Sama kooli muusikaosakonna juhataja, koorijuht ning lauluõpetaja on hästituntud eesti nooremapõlve sopran Marika Wilbiks. Pühapäeval, 25. nov. kl. 18.00 esineb Baptist Leadership Education Centre õpilaskoor Marika Wilbiksi juhatusel Toronto eesti baptisti kirikus. Kuna see on nimetatud koori esmane esinemine eestlastele, siis loodetakse õhtule elavat vastukaja. Kõik on lahkelt kutsutud. Sissepääs tasuta, kohapealne kirikukorjandus.

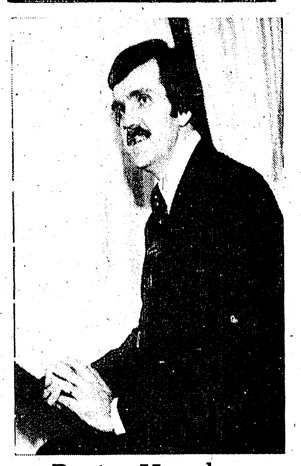

Peeter Hanslep solistiks Advent-kontserdil

Toronto baptisti koguduse iga-aastane Advent-kontsert toimub pühap., 2. dets. kl. 16.00 koguduse kirikus 883 Broadview Ave, Jällegi osalevad kontserdil sega- ning noortekoor Charles Kipperi juhatusel, milledele lisanduvad värskete panustena Minnesotas solistina ning koorijuhina tegutsev Peeter Hanslep ja Jeremy Viinalassi keelpillikvartett. Kontserdil tulevad esitusele advent- ning jõulumuusika klassikud kui ka eesti autorid ning üldtuntud pühadelaulud. Sissepääs kontserdile on tasuta, küll aga võetakse vastu kirikukorjandus. Kõik on lahkelt kutsutud!

Modern Trend Interiors
475-6337
Headkvaliteedilist skandinaavia teak-, rosewood- ja tammepuumööblit
SÖÖGITUBA ELUTUBA
MAGAMISTUBA
STEREO/VIDEO ÜHIKUD — LAMBID JA LAELAMBID
Soodsad hinnad, isiklik teenindamine, tasuta kojutoomine Torontosse ja lähikonda.
7310 WOODBINE AVE. – MARKHAM – PÕHJAPOOL STEELES AVE. E.

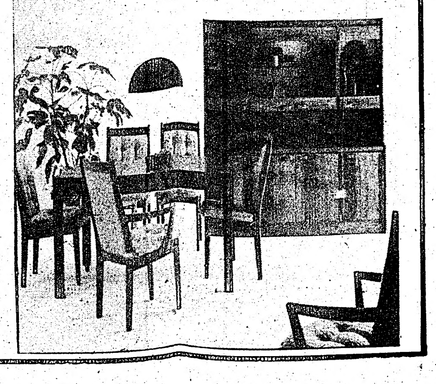

Mitmesugused kinkeesemed:

Linikud, padjad, linad, hõbeehted, sõrmused, mahkaibumid, maalid, Eesti seinakaardid jne.

HELIPLAADID:

#		$
3402	Olaf Kopvillem VINDILISED VIISID	4.00
3403	NAAN PÕLD LAULAB	4.00
3407	Naan Põld laulab JÕULUÕHTU	4.00
3408	Rahvapillimehed — KÜLASIMMAN	4.00
3420	H. Tari MIND ÄRA UNUSTA	4.00
3409	Naan Põld PÕHJAMAA LAPSED	4.00
3411	Ivi Patrason & Naan Põld ENCHANTING ESTONIA	4.00
3413	Naan Põld MUREMAA	4.00
3415	A. Raudsepp ON AEG ANTUD LAULDA	4.00
3419	R. Ufer EBATRUUDUS	4.00
	Ingemar Korjus ESTONIAN SONGS	9.50
1018	JÜRI PEETERS #3	10.50
	A. Allik LAULU SINUST KODUMAA	7.50
	L. Corradi ARMASTAN — LIILIA	6.50
	L. Gorradi IGATSUS LIILIA	6.50
	EESTI POPULAARSET MUUSIKAT	12.00
	LINDAU ÕED	7.50
	REET	6.50
	Heli-Neli TEEME POPPI	9.00
	Epp-Karike Sonin ESTONIAN SONGS	8.00
	H. Riivald MU SÜDAME VARA (J. Mandre helilooming)	8.50
	Lemmikud SUHKUR — SUHKUR	10.50
	TRUE MYTH	6.50
	ESTO '80 — PÕHJA-AMEERIKA NOORED TAIDURID	18.00
	VIRMALISED	7.00
	KUULDUMUS LIBLIKA VÄLJADE PUHKEMISEST	10.00
	EESTI POPULAARSEID LAULJAID	12.00
	EESTI RAHVAMUUSIKAT	11.00
	R. Ufer VAHELDUS	10.00
	R. Ufer UNUSTUSTE TILK	8.00
	LAULUPIDU — Eesti ja Soome koorimuusikat	10.50
	C. Animäe KUI MA HAKKAN LAULEMAIE	6.50
	E. Tabur LEPATRIINU	7.00
	Mihkel Lüdig EX LIBRIS	13.50
	B. Bagger VIRTUSE KAMMERMUSIK — GITARRE	11.00
	E. Väli ESTONIAN SONGS	10.00
	Kaja KULDSEST LÄÄNEST	10.00
	MÄLETAN VEEL — PIDURIPAEL	11.00
	H. Tari NOORUSE ARMASTUS	9.50
	M. Riivald PÜHAPÄEV	7.50
	H. Riivald LAULE KÕIGILE	7.50
	JEAN SIBELIUS, vol. I. The complete Orchestral music	11.00
	Ed. Tubin SYMPHONY #4	11.50
	Ed. Tubin SYMPHONY #9	11.50
	ON MEIL VENNA KÄTT (vaimulikud laulud)	10.00
	T.E.B.K. Noortekoor PÄIKE (vaimulikud laulud)	8.75
	Göteborgi E. Kool LAULUPÄRG	10.00
	Stokholmi E. Lasteaed LAULUPÄRG	10.00
	H. Betlem LASTE MAAILM	8.00
305	VÕLUVAID VIISE VIISIMAALT	9.00
301	MEREMUINASJUTT	9.00
1013	HÄMARIK LAULAB SULLE	9.00
1014	HOMNE PÄEV	9.00
1006	A. Rinne KUI MA OLIN VÄIKSEKENE	9.00
1005	H. Lutterus RAHVAHULGAD TULGE KOKKU	9.00

Väikesed heliplaadid:

Hedi Marge LA PRIMA VERA	4.50
Toivo Kurmet THE BOREALIS	4.00
LP-71 SÜGIS- JA TALVELAULUD — lastele	2.00
LP-72 KEVAD- JA SUVELAULUD — lastele	2.00
501 MÖLDRI MIKK jm.	.75
506 Ive Patrason UNISTADES KODUMAAST jm.	.75
507 Meeskvartett „HELIVELID" jm.	.75

Kassettid:

VOLLI GUSTAVSON'I ORKESTER TERVITAB ESTO '84	10.00
Kaja TULE TANTSI	10.00
KAKS KÜLGE EESTI RAHVAMUUSIKAT	11.00
Raul ja Ülo ON MEIL VENNA KÄTT (vaimulikud laulud)	6.00
EMMANUELI KOOR (vaimulikud laulud)	6.00
KAVAL ANTS JA VANAPAGAN (jutt lastele)	11.00

Video:

EESTI AJALUGU (Beta & VHS, SP)	48.15

Hindadele lisandub Ontario jaemüügimaks 7% ja postiga tellides saatekulu.

Müügil

„MEIE ELU" talituses

958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

MÜÜA

Esto büroo likvideerimisel on müüa alljärgnevad esemed:

- **Kirjutusmasin XEROX (nagu IBM selectric II)**
- **Sekretäri L-kujuline kirjutuslaud**
- **Pikem elektrijuhe (3traadiline)**

„Particleboard" plaadid, 40x80 tolli, 10 mm paksud, umbes 60 tk. Hind $3.00 tükk.

Papptorud, 1,5 tolli läbimõõt, 13 tolli, sobiv kuni 30 cm laia paberite postiga saatmiseks.

ESTO '84 albumi eeltellimine — $31.35. Jagage nägusaid Esto reklaamtikke „Freedom for Estonia" — 50 toosi karbis $2.50, saatekulu Kanadas $1.25.

Samuti veel: LIPPE, ALBUMEID, KAVARAAMATUID, PLAKATEID.

Tehke oma pakkumine! Helistada 465-1834 (neljap. või teisip. kell 18.00—20.00) või dr. Arujale, 447-8958.

Alma Materi päev Montrealis

Montreali Eesti akadeemiliste organisatsioonide ühisel korraldusel toimub Alma Materi päeva aktus pühapäeval, 2. detsembril kell 18.00 Montreali Eesti Ev. Lut. Usu Jaani kiriku saalis, 4345 Marcil Avenue, Montreal.

Aktuse kavas on avasõna Karl Koppelilt, millele järgneb aktusekõne mag. Aino Müllerbeckilt Torontost. Kõne teemaks on „Eestist ja eestlastest Kanada raamatukogudes". Epp Luik deklameerib Anna Haava luulet ja auhinnakomisjon avaldab auhinnatööde tulemused. Lõppsõna ütleb Ingrid Mikk. Aktusele järgneb kohvilaud. Kõigile tere tulemast!

„MEIE ELU" ESINDAJA MONTREALIS

KARL UTSAL

5875 Cavendish Blvd. Apt. 801
Montreal, P.Q. H4W 2X9
Tel. (514) 488-6228

ARMAST SUGULAST JA SÕPRA

JAAN SEI'd

surnud 10. novembril 1984 Tartus

mälestavad leinas

ABIKAASA ja POEG perekonnaga Tartus
ENDEL ja AINO OTT
MARI-ANN McCONNON perekonnaga

ARMAST SÕPRA JA LAULUÕDE

PAULA TÕKE't

surnud Montrealis

mälestavad kurbuses

Olgu Sul kerge puhkamine peale suuri kannatusi

EDITH TOMSEN
LINDA LOIGU

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto, Ontario M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel.483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

SURNUTEPÜHA jumalateenistused ARMULAUAGA pühapäeval, 25. nov.: I kell 11.00 hom. Solist Margit Viia. II kell 6.00 õ.

PIIBLITUND kell 10.00 hom. Pühapäevakool, leerieelsed, leeritunnid. I ADVENT pühapäeval, 2. dets. kell 11.00 hom. Solist Irene Loosberg.

INGLISKEELSED JUMALATEENISTUSED ja pühapäevakool igal pühapäeval kl. 9.30 h.

ÕPETAJATE KÕNETUNNID kolmapäeva hommikuti kl. 9.30–12 päeval; neljapäeva õhtuti kl. 6–6.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti kl. 10.00—18.00 ja neljapäeviti kl. 12.00—15.00.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beecholiow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 25. nov. kell 4.00 p.l. SURNUTEPÜHA JUMALATEENISTUS armulauaga. Laulab koguduse segakoor.

Pühapäeval, 2. dets. kell 11.00 hom. I Kristuse tulemise püha JUMALATEENISTUS ja „Kalevi" skautlipkonna tõotuse andmine. Solist bariton Andres Raudsepp. Ingliskeelne JUMALATEENISTUS kell 1.00 p.l.

Koguduse SEGAKOORI harjutused toimuvad igal esmaspäeval kell 7.00 õ. kiriku saalis.

PÜHAPÄEVAKOOL igal pühapäeval jumalateenistuse ajal ja leerieelsed iga hommikuse jumalateenistuse ajal.

PIIBLITUNNID kell 3.00 p.l. iga õhtupoolse jumalateenistuse eel.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kiriku kantseleis teisipäeviti kella 6.00—8.00 õ. ja neljapäeviti kella 2.00—8.00 õ. Kiriku kanselei on avatud neljapäeviti kella 10.00—8.00 õ.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3—3.30 p.l.

Laupäeval, 26. nov. kell 1.00 VÄLISMISJONI PÄEV.

Pühapäeval, 25. nov. kell 10.15 PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanutele ja noortele. Kell 11.00 lastele. Kell 11.00 JUMALATEENISTUS, lahkunute mälestamine, ansambel „Gloria" ja Raul Pumber. Kell 6.00 õ. Whitby Piiblikooli õpilased Marika Wilbiksi juhatusel laulavad, tunnistavad.

OMA LIIKMEID

ltm. JUHAN KÄIS'i

ja

ltn. LEONHARD JAANIMÄGI

mälestab leinas

EESTI OHVITSERIDE-KOGU KANADAS

MEIE KESKELT LAHKUNUD

JUHAN KÄIS'i

mälestab leinas

EESTI ÕIGUSTEADLASTE ÜHING KANADAS

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Tel.: 698-7977 või 766-7853

Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.

Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough

SURNUTEPÜHA JUMALATEENISTUS armulauaga on pühapäeval, 25. nov. kell 4.00 p.l. Lahkunute mälestamine. Laulab koguduse naisansambel.

Kristuse tulemise esimesel pühapäeval, 2. dets. on JUMALATEENISTUS kell 1.30 p.l.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave. Tel. 698-5645
Pastor Allan Laur
72 Appleby Cres.
Markham, Ontario L3R 2L4
Tel. 477-6248

Pühapäeval, 25. nov. kell 2.00 p.l. KOGUDUSE-TUND ja PÜHAPÄEVAKOOL lastele. Kell 3.00 p.l. JUMALATEENISTUS, kõneleb Allan Laur. Duett: Raul Pumber ja Ülo Lindström (buss Eesti Kodust 1.15 p.l.). Kell 6.00 ingliskeelne JUMALATEENISTUS, kõneleb Toomas Rüdmik. Issanda surma mälestamine.

Kolmapäeval, 28. nov. kell 7.00 õ. PALVEÕHTU.

Laupäeval, 1. dets. kell 6.00 õ. KOGUDUSE 15. AASTAPÄEVA tähistamine.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS

20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223

Jutlustaja E. Saraoja

Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval, 25. nov. kell 11.00 hom. JUMALATEENISTUS. Teenivad H. Sepp ja E. Saraoja.

Kolmapäeval, 28. nov. kell 7.30 õ. PIIBLIPALVETUND ainel "Peetruse kiri.

ARMAST

JUHAN KÄIS'i

mälestavad leinas

MIHKEL HANSEN abikaasaga
JUHAN KÜNNAPUU abikaasaga
OTTO ROOS abikaasaga

MÄLESTAME HÄÄD TUTTAVAT SAKSAMAA JA AUSTRAALIA PÄIVILT

JUHAN KÄIS'i

ALVIINE LUUKAS
TIIU HENLEY
HELEN GLESER-PARSONS

ARMAST VILISTLAST

JUHAN KÄIS'i

surnud 12. novembril 1984

mälestab kurbuses

H. TREFFNERI GÜMNAASIUMI VILISTLASKOGU

LUGUPEETUD JA ARMAST KLUBI LIIGET

JUHAN KÄIS'i

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

Endist EKN liiget

JUHAN KÄIS'i

mälestab

EESTLASTE KESKNÕUKOGU KANADAS

PUHKA RAHUS ARMAS SÕBER

LEONHARD JAANIMÄGI

mälestavad

ROMAN MÄND Tallinnas
ENE FALKENBERG B.C.

ARMAST

JAAN JAANIMÄGI

mälestavad sügavas kurbuses ja avaldavad kaastunnet abikaasa VIIVI'le ning perele

LEILI, ERIC ja ÜLO

OSTUD

Soovin osta
EESTI-INGLISE SÕNARAAMATUT
Helistada tel. 621-7364

Vastavalt trükikoja tehnilistele nõuetele palume käsikirjad „Meie Elu" toimetusele saata masinkirjas ja võimalikult varakult enne lehe ilmumist.

OPTIKUD

RATAS OPTIK
465-6251
219 DANFORTH AVE., TORONTO

Suur valik 'parima' kvaliteediga moodsaid raame. Kõik klaasiliigid saadaval. Täidame ka kodumaiseid retsepte — ÕIGESTI, ja soovikorral postitame.

Raamid $12.00—200.00.
KAASMAALASTELE
10% HINNAALANDUST.

KAUAA

Puhka rahus

OMA ARMAST EM

A
KUU
nei
sündinud 24.
surnud 13. no

Sinu kätte ma usaldan oma vaimu. Sa oled mu lunastanud, Jehoova, Sa tõe Jumal.
Laul 31:6.

LAHKUS IGAVIKKU MEIE ARMAS

AINO KUU

sünd. Klem

mälestavad sügavas kurbuses
endised koolikaaslased

LIIS JUSKE
HELMI HAN
AINO HELL
SILVI LAID
LEIDA LÄT
SAIMA PU
KALLI PÄR

OOTAMATULT L
RISTIEMA JA SÕ

A
KUUS

mälestava

Ära karda mitte,
sest mina olen Sind
lunastanud ja nime pärast
kutsunud. Sa oled minu päralt.
Jes. 43:1

LAHKUS MEILE ARMAS

AINO KUU

mälestavad vaikse
Eesti Kodu raama

Eestlaste poolt eelistatud ja tradit

MATUSE

Matusemaja on üle 115 aasta tee
sama perekonna poolt väljakujune
Moderniseeritud avarad ruumid, k
küllaldaselt parkimiseruumi.
Väärikas tee

ROSAR-MO
FUNERAL HO
T. L. MORRISON — F
467 Sherbourne St., Toro
Telefon 924-

KAUAAEGSET ARMAST SÕPRA

AINO KUUSKAND'i

mälestavad leinas

Puhka rahus

LINDA ja ENDEL PEDEMAN

ARMAST SUGULAST JA RISTIEMA

SELMA MIKIVER'i

sündinud 17. mail 1903 Eestis
surnud 13. novembril 1984 Torontos

mälestab kurbuses

MARJU PEDJASE perekonnaga

LAHKUS MEIE ARMAS LAAGRIKAASLANE JA KOOLIÕPETAJA

SELMA MIKIVER

mälestavad leinas

LINDA KIRS
HELGI SOOARU abikaasaga

OMA ARMAST EMA

AINO KUUSKAND'i

neiuna Klement
sündinud 24. jaanuaril 1918 Eestis
surnud 13. novembril 1984 Torontos

Sinu kätte ma usaldan oma vaimu.
Sa oled mu lunastanud, Jehoova, mälestab sügavas leinas
Sa tõe Jumal.
Laul 31:6. poeg VELLO-TIIT

HAUAKIVID

Eesti ettevõte

YONGE MEMORIALS LTD.
2044 Yonge St., Toronto, M4S 1Z9
(Davisville & Eglintoni vahel)

487-2147

MÜÜGID

MÜÜA

ŠVEITSI STIILIS MAJA Simcoe järve lähedal. Kahe-aakriline metsakrunt . Hind $145.000.
Tel. 1-705-487-3527

SELMA MIKIVER'i

mälestab

ALO TAEL

LAHKUS IGAVIKKU MEIE ARMAS KOOLIÕDE JA SÕBER

AINO KUUSKAND

sünd. Klemend

mälestavad sügavas kurbuses Valga Ühisgümnaasiumi endised koolikaaslased

LIIS JUSKE	POONI ROMET
HELMI HANSEN	AINO SILD
AINO HELLAT	LIA SERMAT
SILVI LAID	LINDA VAHER
LEIDA LÄTE	MARET VILO
SAIMA PULK	HILDA VÄHI
KALLI PÄRN	

MÄLESTAME KURBUSES ARMAST

AINO KUUSKAND'i

ja avaldame südamlikku kaastunnet poeg Vello'le

VELLY ABOM
AGNES ja HERBERT MÄND
ÄSTA ja ERNST MUMM

Eesti arst valvekorras

24. ja 25. novembril
dr. R. Pahapill 921-7777

ELEKTRIK

Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.

HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

OOTAMATULT LAHKUNUD ARMAST RISTIEMA JA SÕPRA

AINO KUUSKAND'i

mälestavad vaikses leinas

Ära karda mitte,
sest mina olen Sind
lunastanud ja nime pärast
kutsunud. Sa oled minu päralt.
Jes. 43:1

ristitütar AASA
ELLA ja KALJO REIDAK
HELGI ja TOOMAS TOOP

ARMAST UNUSTAMATA KOOLIÕDE JA SÕPRA

AINO KUUSKAND'i

mälestavad leinas

HELGA KOPPERMAN
LEHTI ja EERIK POOLAKE
ELMAR VÄÄRSI

Külastage „MEIE ELU"
kus leiate
mitmesuguseid
sobivaid
kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

LAHKUS MEILE ARMAS

AINO KUUSKAND

mälestavad vaikses leinas sõbrad
Eesti Kodu raamatukogust:

HILJA HIIELO
VERA KARJA
SELMA KOLK
MEETA LIIDEMAN
LEIDA MALDRE
MEERI METSLANG
ALICE SAAGE

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

AINO KUUSKAND'i

mälestavad kurbuses

KSENIA ja OSS VARES

ARMAST

AINO KUUSKAND'i

mälestab kurbuses

EESTI KODU PERE

MeieElu

ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO	
Poko's Meat Products äris ...	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris	484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses	958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen	141 Danforth Ave.
The Finnish Place	5463 Yonge St. Willowdale
THUNDER BAY	
Finnish Book Store	168 Algoma St.

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

MÄLESTAME ARMAST NAABRIT KIVIOJALT

AINO KUUSKAND'i

ja mõtleme kaastundes poja Vello'le

ÜHING KIVIOJA

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. —

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

Taanlanna Eva Terp, Ontario asekuberner John B. Aird ja Valve Andre.

Valve Andre Ontario Mitmekultuuri ja Kodakondsuse Nõuandva Kogu liikmeks

Ontario Mitmekultuuri ja Kodakondsuse Nõuandvasse Kogusse (Ontario Advisory Council on Multiculturalism and Citizenship) kinnitati senine eestlaste esindaja Valve Andre uuesti liikmeks kuni 31. märtsini 1987.

Nõuandva Kogu presidendina toimib edasi dr. Mavis E. Burke. Abipresidendid on Margareta Milne (Thunder Bay) ning dr. Orest H.T. Rudzik. Ülejäänud koosseis on muudetud. Endistest liikmetest on suur arv välja jäänud ning uusi liikmeid on kinnitatud mitmelt poolt Ontariost. Nõuandva Kogu senisest koosseisust on osa liikmeid edasi kinnitatud kuni 1986. aastani ning ainult kolmteist 1987. aastani. Nõuandva Kogu tegevuse pearõhk suundub edaspidi arvatavasti enam regionaalsele alusele.

Uus Mitmekultuuri Nõuandev Kogu tuleb täiskoosseisuliselt kokku 7. ja 8. detsembril dr. Mavis E. Burke'i juhtimisel.

Eestlaste esindaja Valve Andre oli varem 5 aastat Kanada (föderaal-) Mitmekultuurilisuse Nõuandvas Kogus (CCCM).

„Canadian Who's Who" väljaannetes on alates aastast 1981 ilmunud ta eluloo ja tegevuse ülevaade.

Juunis 1983 määrati Valve Andrele Biographical Academy of the Commonwealth (Cambridge) poolt „Honorary Felloship" ning ta eluloolised andmed ning tegevuse ülevaade ilmusid 1984. aastal ülemaailmses biograafilises koguteoses „Who's Who in the Commonwealth".

MASSAAZH & TERAAPIA
LEILI TERTS
Registered Massage Therapist
Vastuvõtt kokkuleppel.
Tel. 757-8679

Spordilaager '85

Eeltööd spordilaagri läbiviimiseks on alanud. Juhatusse kuuluvad: esimees Jaan Schaer, abiesimees Valdeko Novek, abiesimees Tõnu Orav, kirjatoimetaja Viivi Holmberg ja laekur Raivo Remmel.

Et pakkuda spordi põhioskuste arendamist, on olemas tehniline komitee. Komitee liikmed on dr. Jüri Daniel, Toronto Ülikooli kehalise kasvatuse professor ja kauaaegne spordisõber dr. Jaan Roos, arstilik nõuandja Kanada suusaühingule ja Ontario kergejõustiku ühingule. Tiit Romet, tänavu Ontario võrkpalliühingu esimees ja mitu aastat olnud võrkpalliõpetaja ja hea sportlane. Taimo Pallandi, Toronto Ülikooli Scarborough College'i kehalise kasvatuse lektor ja koordinaator ülikooli sisesportide ja meelelahutuse alal. Jaan Laaniste, Toronto Ülikooli Scarborough College'i kehalise kasvatuse abidirektor ja mitmel korral olnud Kanada ülikoolide silmapaistvam korvpallimängija.

Spordilaager toimub 4.—11. augustini 1985 Jõekäärul. Siiani on mitmed vanemad täitnud küsimuslehti oma arvamistega. Suur huvi on olnud euroopa jalgpalli, kergejõustiku, võrkpalli, tennise, ujumise ja kehakasvatuse vastu. On oluline, et rohkem lapsi ja vanemaid küsimuslehe täidaksid. Senini on olnud palju huvi selle projekti poolt.

Palutakse järgnev küsimusleht täita ja saata: Jaan Schaer, 2932 Windjammer Rd., Mississauga, Ontario, L5L 1S7.

Perekonnanimi .....

Aadress .....

Saadaksin
oma poisi ☐, tüdruku ☐ spordilaagri: ja ☐ ei ☐ Vanus ☐
Spordi alad: jalgpall (euroopa) ☐ võrkpall ☐ tennis ☐
kergejõustik ☐ ujumine ☐ võimlemine ☐
muu .....
Olen valmis aitama: rahalise toetusega ja ☐ ei ☐
talgutööga ja ☐ ei ☐
Olen valmis maksma laagrimaksu: $100 ☐ $150 ☐ $200 ☐

Kommentaare .....

.....

.....

ÜLO VÕSA

Eestlasest meremees sai surma pommirünnakul

STOKHOLM — Iraagi-Iraani sõjas oli nüüd ka esimene eestlasest ohver. 56-aastane Libeeria lipu all sõitva tanklaeva „World Knight" peamehaanik Ülo Võsa sai 8. oktoobril surma Iraagi pommilennukite rünnakul, kui laev oli teel naftat laadima ühes Iraani õlisadamas.

115 000-tonnine tanker süttis põlema, kuid meeskond suutis tule kustutada ja võttis kursi tabamusel surma saanud meremeeste viimiseks Bahreini. Seal tuhastati surnud, nende hulgas ka Ülo Võsa, kelle alaline elukoht oli Inglismaal, Londonis, kuhu tuhastatud põrm viidi matmiseks.

Hukkunud meremeest jäid leinama abikaasa Aet, 13-aastane tütar Anne ja 12-aastane poeg Toomas.

Ülo Võsa sündis Tallinnas 4. det. 1927. Õppis sealses Realkoolis ja hiljem põgenikuna Flensburgi merekoolis Saksamaal. Olles töötanud mitmes eesti laevas saavutas ta 1958.a. Cardiffis teise mehaaliku diplomi.

1960.a. asudes Londoni, omandas ta peameheaaniku diplomi ja sõitis sel positsioonil tanklaevadel kuni hiljutise traagilise lõpuni.

POEABILINE?
JALGRATTA PARANDUS?
FOTOGRAAFIA ATELJEE?
MURUPLATSIDE TEENINDUS?
MAJADE JA TARADE VÄRVIMINE?
SÕIDUTEEDE TIHENDAMINE?
SUPELBASSEINIDE KORRASHOID?
LUME ROOKIMINE?
SAADETISTE KÄTTETOIMETAMINE?
KÄSKJALA-TEENINDUS?
KÜTTEPUUD?
MÖÖBLI VALMISTAMINE?
KODUSE MAJAPIDAMISE TEENINDUS?
TOIDUMÜÜGIPUTKA?
TOIDUGA VARUSTAMINE?
MOEKAVANDUS/ÕMBLEJA?
RAALIPROGRAMMIDE KONSULENT?

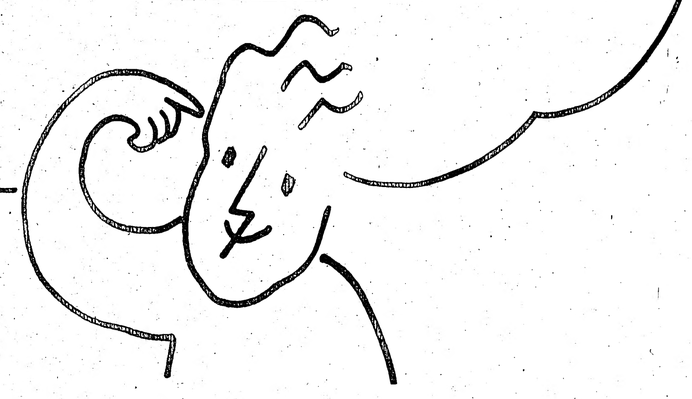

MILLINE ON TEIE SUUR KAVATSUS?

Kas omate mingi idee või kavatsuse, mida tahate realiseerida? Kavatsus, mida soovite oma isikliku ettevõttena täide viia? Kui kuulute vanusegruppi 18-24 ja ei käi täisajaliselt koolis, või kuulute vanusegruppi 25-29 ja olete lõpetanud hiljuti keskhariduslikku järelkooli, ehk saame teid aidata.

Kui sobite, **Ontario Youth Enterprise,** Youth Venture Capital'i programmi kaudu võite saada 12-kuulise protsendivaba laenu kuni $5000 suuruses, et saaksite alustada.

Mõelge sellele. Võite olla ise oma peremees, saate väärtuslikke kogemusi ja annate oma kavatsusele võimaluse tööturul kasvada.

Selgitava brošüüri saamiseks kirjutage "Youth Venture Capital", Government Mail Services, Box 84, Queen's Park, Toronto, Ontario M7A 1N3.

Ontario Youth Opportunities
BILD Ontario Youth Secretariat
Secretariat for Social Development
Ontario
Gordon Dean, Provincial Secretary
William Davis, Premier

Majandusklubi külastab börsimaja

Eesti Majandusklubi Kanadas külastab koos daamide ja külalistega Toronto börsimaja neljapäeval, 22. nov. Kogunemine kl. 6.15 õ. 2 First Canadian Place Main Lobby (sissekäik York tän.). Ringkäik algab kl. 6.30.

6. dets, toimub Eesti Majas algusega kl. 7.30 avalik loeng „Huvitavaid investeeringuid tänapäeval." Selgitusi ja juhtnööre annavad Ilmar Martens ja Lennart Kadak.

KUHU MINNA?

Neljap., 22.–25. nov. KLENK'i sõpruspäevad Ann Arbour'is, Mich.

Reedel, 23. nov. dr. Michael Branch'i loeng „Kalevala jälgedes" O.I.S.E. ruumes, 252 Bloor St. W. tuba 2-211 algusega kl. 7.30 õ.

Reedel, 23. kuni 25. nov. Arville Pusträm'i kunstinäitus Eesti Majas.

Reedel, 23. nov. „A United Tribute to Prisoners of Conscience and Refusniks in the Soviet Bloc" kontsert Roy Thomson Hall'is algusega kl. 8 õ.

Laup., 24. nov. pärastlõuna — välismisjonile Baptisti kirikus algusega kl. 1 p.

Neljap., 29. nov. Aianduslubi loeng Eesti Majas algusega kl. 7.30 õ.

Laup., 1. dets. Skaudisõprade Seltsi sügispidu „Kotkajärve ball" Eesti Majas algusega kl. 7.30 õ.

Laup., 1. dets. Eesti Vabadussõja alguse 66. aastapäeva tähistamise koosviibimine Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

Pühap., 2. dets. Baptisti koguduse Adventkontsert algusega 4 p.l.

Pühap., 2. dets. Tartu Ülikooli 65. aastapäeva aktus Tartu College'is algusega kl. 3 p.

Pühap., 2. dets. Pensionäride Klubi jõululaat Eesti Majas algusega kl. 12 p.

Esmasp., 31. dets. Meeskoori aastavahetuse Ball Inn on the Park hotellis.

Esmasp., 31. dets. Eesti Maja uueaasta-vastuvõtu ball algusega kl. 7 õ.

Esmasp., 31. dets. Hamiltoni Eesti Seltsi uue aasta ball Convention Centre'is, 115 King St. West, algusega kl. 7.30 õ.

Korporatsioon Amicitia kokkutulekul Esto '84 ajal Torontos.

Korporatsioon Amicitia 60-aastane

Kui jälgime ülikoolide ajalugu, siis torkab silma, et veel käesoleva sajandi algul olid vene valitsuse all ülikoolide uksed suletud naistele. Eesti Vabariigi loomisega ärkas noorsoo hulgas suur tung kõrgema hariduse saamiseks. Seda on näha sellest, et Tallinna linna I Tütarlaste Gümnaasiumi 1923.a. lennust läksid üle poole lõpetajaist edasi Tartu Ülikooli. Nad olid juba üksteist aastaid tundnud ja nende vahel oli tekkinud tihe side. Palju aega ei läinud mööda kui tuldi mõttele, et luua uus naisorganisatsioon, kus valitseks sõprus ja üksmeel.

Organisatsiooni nimeks valiti Amicitia, mis tähendab sõprust. Palve anti Tartu Ülikooli Valitsusele, et registreerida uus naiskorporatsioon, mille värvid on hele lilla, roheline ja kuld. Värvid sümboliseerivad julgust, lootust ja ausust ja juhivad Korp! Amicitia tegevust ja liikmeid eluteel. Väljatöötatud põhikiri kinnitati ülikooli valitsuse poolt 21. novembril 1924.

Alg-aastad olid seotud raksustega, sest sel ajal avalik arvamine oli väga alahindav naisorganisatsionide suhtes. Korporatsiooni alustajad liikmed olid ettenägelikud ja valisid juhtmotiiviks „Per aspera ad astra" — üle raskuste kõrguste poole. Korp! Amicitia peresse kuulusid 260 liiget. Kui okupeeriti kodumaa, tuli organisatsiooni tegevusel lõpp ja ainult 80-nel liikmel õnnestus põgeneda välismaale. Toronto koondise tegevuse esimestel aastatel oli ainult 15 liiget. Siht oli kõrguste poole ja pere hakkas jällegi kasvama.

Sisetegevuse kõrval on Korp! Amicitia alati näidanud suurt aktiivsust välisürituste vastu. Samuti kodumaal võeti osa kõigist üliõpilaskonna tegevustest, kuuluti „in corpore" Naiskodukaitse IV jaoskonda, oldi tegev Akadeemilises Majandus Seltsis ja Akadeemiliste Naiste Ühingus ja töötati ka tihedas kontaktis läti naiskorporatsiooniga, millega sõlmiti sõprusleping.

Muutunud olukorrad ja ümbruskonnad on andnud akadeemilistele intiimorganisatsioonidele uusi ülesandeid — meie eesti noorte arendamine ja juhtimine. Me püüame tutvustada endi noortele eesti kultuurisaavutusi ja süvendada nende rahvusrunnet. Tähtis on teaduslikkude tööde, kunsti ja kultuuri esitamine ja mõttevahetus oma emakeeles.

Oma tähtpäeva pühitsevad Kanada ja USA koondised ühiselt Torontos, Tartu College'is ja Weetbury Hotellis 23. ja 24. novembril.

„Vivat, crescat, floreat Korp! Amicitia in aeternum".

E.E. ja M.K.

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N8
Tel. (416) 466-1951
(416) 466-1502
LILLEDE SAATMINE ÜLEMAAILMSES ULATUSES.
Eriti pulmadeks — värsked ja kunstlilled.
Matuseks — pärjad ja lillekorvid.
Puuviljakorvid.
Käsitöö kinkeesemed — kullasepa-, merevaigu-, keraamika-, naha ja puunikerduse alal.
Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.
Avatud: äripäevadel 8.30–6.00 p.l., laupäeval 8.30–5.00 p.l.